ગુજરાતી

સાહિત્ય ભારતી

સંયુક્ત

ધોરણ - ૯

ગુજરાતી
સાહિત્ય ભારતી

સંયુક્ત

ધોરણ - ૯

૨૦૧૭
મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય પાઠ્યપુસ્તક નિર્મિતિ અને અભ્યાસક્રમ સંશોધન મંડળ
પુણે - ૪૧૧ ૦૦૪

બાજુમાં આપેલો ક્યુ આર કોડ સ્માર્ટ ફોનથી સ્કૅન કરી શકાય છે. સ્કૅન કરવાથી તમને આ પુસ્તકના અધ્યયન-અધ્યાપન માટે ઉપયોગી લિંક મળશે.

ાૃિ : © ારાષ્ટ્રરા ા ુ કિિિ ે ા ક ંો ંડ , ુે

ારાષ્ટ્રરા ા ુ કિિિ ે ા ક ંો ંડ ાે ા ુ કા ા
રેે. ા ુ કોકો ા ં ા ક, ારાષ્ટ્રરા ા ુ કિિિ ે
ા ક ંો ંડ ીેિ રા ી રાી કો િ.

ુરાી ા ા : ુી. કલ્ ા ે ા, દ

િિ દ : ડૉ.
ી ીિ ાદે
ી. ેકુ ાર ાર. ાંી

ુરાી : ુી ાુ

ા ્ : ી ી ી ે. ંડા
ડૉ. દિષ્ ીુ
ી ી કદા ડા,
િ ંત્રિ
કે કીિ ે ી,
દ - ંો ક

ંો ક ુ : કે કીિ ે ી
િે ાકારી ુરાી,
ા ુ ક ંડ ,
ુે -

િત્રાંક ે ુ ૃ : ી. ારે ા , ુે
િિિ : ી. િ ાદ ાે,
ુ િિિ િકારી
ી. રા ેંદ્ર દરકર,
િિિ િકારી
ી. રા ેંદ્ર ાંડ ો કર,
ા કિિ ી િકારી

રાંક : ુરાીિ ા ,
ા ુ ક ંડ ,
ુે - .

ોોા ેિ : ો ેરા ે ,
ું - ૩.

કા : 70 GSM Creamwove

ુદ્ર ાદે : N/PB/2017-18/2000

ુદ્રક : M/s. Siddhivinayak Printmail, Raigad

કા ક : ી. િે ક ો ાી, િ ંત્રક
ા ુ કિિિ ંડ ,
ાદે ી, ું - .

ા ા

િ િ ા િત્રો,

ા ારે ાં ા ું ા ે. ાિ ારીં (ુ) ા
ુ ક ા ા ા ાં ્ ા ે ાદ ા ે.

િત્રો, ુરાી ા ા ાં ારા િ ારો ્ કર ા ાે ારી
દ ં િ ૃ ોી ે ્ રી ે. ાે ર ્ ાકર ી
રિ ોું ા ક ે. ે ા ુ કાં ે.

ા ુ કાં ાીે, િષ્ા, કૃિ ીુંદર ા, ર્ ક ા,
ોાો ્ે ા-ા ા , િર , ાી ક ાો ે્ા
ંકૃિે ્ કરી કૃિ ોો ાે કર ાાં ાંો ે. િિ
કાર ા ાદ ાો ા ાી ારી ાક િ દ ે. 'ાં ા,
િ ારો ે ી કરો', ' દર ', 'ેંુ ક ો', 'ા ોે ક ાં
ો ો', 'ેડ ીેદ ી ા ંેદ' ેરે કૃ ો ારી ં િે
ે ા ા ાે ી ે ો ેી ા રી ે. 'કૃિ ાંી દો
ો ો', 'િરી કરો' ે ' િ કરો' ેી િ ારી ્િ ો
ાક િ ારે. િે ાં ે ે કૌ ્ ં ં
ાેી ાિ ી ો ા ંક રે. ા ુ કી ીેકોો
ે ારે ારાં િકા ાેકેીરીે ા રા ે ી. ાે
િ ા ો ેિ ા ો ો ાપ્ કરે , ેોિશ ા
ે.

ા ા ્ ે િ ા ો ા કાં ે.

ા ૌે ુે ા!

ડૉ. ુિ ર
ં ા ક
ારાષ્ટ્રરા ા ુ ક
િિિ ંડ , ુે

ુે
દિ ાંક : ૮ ેિ , ાત્રી
ારી ારે : ૮ ે ા ૯૩૯

ભારતનું સંવિધાન

આમુખ

અમે ભારતના લોકો ભારતને એક સાર્વભૌમ સમાજવાદી બિનસાંપ્રદાયિક લોકતંત્રાત્મક પ્રજાસત્તાક તરીકે સંસ્થાપિત કરવાનો

તથા તેના સર્વ નાગરિકોને :

સામાજિક, આર્થિક અને રાજકીય ....ન્યાય

વિચાર, અભિવ્યક્તિ, માન્યતા,

ધર્મ અને ઉપાસનાની ....સ્વતંત્રતા

દરજ્જા અને તકની ....સમાનતા

પ્રાપ્ત થાય તેમ કરવાનો

અને તેઓ સર્વમાં

વ્યક્તિનું ગૌરવ અને રાષ્ટ્રની

એકતા અને અખંડતા સુદૃઢ કરે એવી ....બંધુતા

વિકસાવવાનો

ગંભીરતાપૂર્વક સંકલ્પ કરીને

અમારી સંવિધાનસભામાં ૨૬ નવેમ્બર, ૧૯૪૯ના રોજ આથી આ સંવિધાન અપનાવી, તેને અધિનિયમિત કરી અમને પોતાને અર્પિત કરીએ છીએ.

રાષ્ટ્રગીત

જનગણમન – અધિનાયક જય હે
ભારત – ભાગ્યવિધાતા.
પંજાબ, સિંધુ, ગુજરાત, મરાઠા,
દ્રાવિડ, ઉત્કલ, બંગ,
વિંધ્ય, હિમાચલ, યમુના, ગંગા,
ઉચ્છલ જલધિતરંગ,
તવ શુભ નામે જાગે, તવ શુભ આશિષ માગે,
ગાહે તવ જયગાથા.
જનગણ મંગલદાયક જય હે,
ભારત – ભાગ્યવિધાતા.
જય હે, જય હે, જય હે,
જય જય જય, જય હે.

પ્રતિજ્ઞા

ભારત મારો દેશ છે. બધા ભારતીયો મારાં ભાઈબહેન છે.

હું મારા દેશને ચાહું છું અને તેના સમૃદ્ધ અને વૈવિધ્યપૂર્ણ વારસાનો મને ગર્વ છે. હું સદાય તેને લાયક બનવા પ્રયત્ન કરીશ.

હું મારાં માતાપિતા, શિક્ષકો અને વડીલો પ્રત્યે આદર રાખીશ અને દરેક જણ સાથે સભ્યતાથી વર્તીશ.

હું મારા દેશ અને દેશબાંધવો પ્રત્યે વફાદારી રાખવાની પ્રતિજ્ઞા લઉં છું. તેમનાં કલ્યાણ અને સમૃદ્ધિમાં જ મારું સુખ સમાયેલું છે.

ેિ ા- ો ૯(ંુક)

Eng Medium

ેત્રો	ેિ ા
:	• ર- િર ર ાં ા ૌ ારિક ં ા ાં ે ે ે. • કિ ા ો - ા ે ે ાં ે. • ં ાદો ે ં ો ાં ે. • ો ી ા ા ે ા ા ા ો ેદ ે. • ંદે ા ાદ દ્વારા િિ ા ારો ાં ે ે ે.
ા - ં ા :	• ારો - રો ા ેકા૯ કરે. • ૂર- ા ા ેકિ ા- ા ં ા ા . • કા ંક ું ં ા કરે. • ૂ િ ાં ા ે. • દો, દ ૂ કે િ ો ો ો૦ ાર ાં ો કરે. • ં ાદ ૭ ેર ૂ કરે. • ા ે ા િ ર ૦ ર ૂ કરે.
ાં :	• ા ાં િ ારે. • િ ાં કરે. • ો૭ િ ાં ૂક, િરા િ ો ા ે ક ાં કરે. • ૂક ાં કરે. • ુ ાર ાં ાં કરે. • ુ રા ી દકો ાં ી ે િ રો ાક ો ે.

્ત્રો	્િ ા

્ :	• ્િ ્ર ્ કરે. • ુ ા ્રે, ૃ ્ કરે. • ુ ાદ કરે. • ુદ્દા ર ી ા ,િ િ ં ્ , ા ં કરે. • ત્ર ્ ્. • ્ ાિ ા ુ ાર ુ ્ કરે.
દ કૌ લ :	• ુ રા ી ા ા ા ્ ા ા ી ા ો િ કે ્. • ા ં કેકા ં ા ં ાદ ્ી ા ુ િ કરી કે. • કલ ા િ ા િકા દ્વારા ં િ ી ્. • ં ૂ ા ી ા િક ્. • ંકાર ો ક ાિ ં ો િ કે ્. • ૂ ો ્. • ં ક ં ા , ા ્ , ઙ ા, PPT ્રે ો ો ા રી કે. • ્ ર ી ાિ ી ા ્ ્ ્ ું ી દ િ ા ી ્.
ાિક :	• ા ા ોર ી ાિક ું ુ રા ં. • – ો ્ ્ દ ્. • િ ો ો ો ો ો કરે. • ા ા કારો ી િર ા . • ાર ં ાકર ા ા ી કે ્.

ુકિકા

િ ા

ક	ા /કિ ાું ા	ૅ ક/કિ ું ા	ૃ ક.	ૅિ િિ ડ
.	રા રા ૅ ૅ ર ી ૅ	ીરાં ા		
.	િર્દા ં ીૅ	ક ા ી		
3.	ૅ ી ો	ા ા ા દૅ	૮	
.	ાૅ ારં ુદા ુદા	િરં રકાર		
.	કે ૅ	ડ કુ ાર		
	ા ા કાર	(ાિક)		
	ાં ો, િ ારો, ી કરો	ક		
	દર	ક		
	ક્રિ ા દ	ાિક	3	
	કા	ાિક		

િ ા

ક	ા /કિ ાું ા	ૅ ક/કિ ું ા	ૃ ક.	ૅિ િિ ડ
.	ૃ ો- ા ો ાર ો	ુ ા ર – ‘ ાત્રિકા’		૮
.	ં ી ો ી ા ા	િ ુ ા ૅકા	3	૮
3.	ાદિ ાદ	રા ૅ ી	3૮	૮
.	ીંડું	રૅ ત્રિૅદી		૮
.	ા, ા... ૌ ાિક િ !	દિૅ ા ાદો ી	૯	૮
	િૅ ક	(ાિક)	૮	
	ૅ ું ક ો	ક ો	૯	
	ૅડ ીૅદ ી ા ૅૅદ	ક	૬	
	ા ોૅક ાં ો ો	ક	૬	
	ા ૅદ ૅક કૃિ ુિ કા		૬	

 િ ા

ા ા ે ે ે

i ા

i ા : રા ા ા ેડા ા i ે i ીરાં ા ૬ કા ી ુ i ોકિ ક િત્રી ે. ે ે ા ી દાદા દુદા ા ે ી ા ં કારો ા ા. ે ી ે ો કૃ િ ા ર ે ર ા ે i i. ે ાડ ા રા ીકું i ા ો ા i ે ે િ ો ારે ોડ ો ો ો. ે ાડ i ા ં ક િત્રી ીરાં i દો ો ુ િ કૃ િ ો ર ો ે. ુ રા ી, િન્દી ે ા ા i ે ે ે i ે ા િ i દો ા ે ે i ોકિ ે.

ુ કિ ા i ીરાં ા ા ે ે કે ે ા ી ા ે ો ે i ો ા ો. ‘ ‘ ો ી ર દા ુ ી’ ે કે ા ે ા ે દરેક િ િ િ i ા રા ી ે દા ા ં દ i ર ે ું ે ે. ા ા ે ે ે ે િ િ i રા ે ે ો ૂ કે ીકાર કરી ે ર i ા રા ી.

રા રા ે ે ર ી ે ો ,
રા રા ે ે ર ી ે.
ા ે ી ી ા ાકર ે ે ... ો ...

કો દિ ે’ર ીર ે ીર ( )
ો કો દિ ાદાં ર ી ે ... ો ...

કો દિ ો ીરો ે ૂરી ( )
ો કો દિ ૂ i ર ી ે ... ો ...

કો દિ ર ે ા ે ા ી ા; ( )
ો કો દિ ર ી ે ... ો ...

કો દિ ૂ ા ે ાદી ે કિ ા ( )
ો કો દિ ો ર ૂ ે ... ો ...

ા ીરાં કે ુ િ રિ ર ા ુ ( )
ુ દુઃ ી ે ... ો ...

● ા ૅ૬ ૅક ●

ા ૅ ા ુ ર ી ૅ ુ કિ ા ાં ર ૅ ા ર્દિ ૅ ું ુ ૅ દુઃ ૅ ૅ કા ી ા ાં ી. ૅ ા ા ૅ ૅ ૅ ા િ િ દા ર ા ા ી ૅ ી. ીરાં ા ૅ ા ૅ કિ ા, કિ ા ા ૅ ૅ ાં રિ ા ી કા . ૅ ા િ ુ ર ૭ કરુ.

ા૬ ા

. ૅ ા દો ા ૅ કા૯ ાં ા ૅ ા ૬ ા ા.

( ) ત્ર ( ) ા કર (૩) ત્રો ( ) ી
( ) દિ (૬) ૅ ર ( ) ા (૮)

. દા ા ૅ ૬ ા. દા. . : ા - ાં

( ) દિ ( ) ુ (૩) ુ ( ) ાકર

.૩ ૅડ ૅ૬ ા ૅ ા ફે ફા ૬ િ ા.

દા. દિ = દિ ; દી = રી
( ) ાિ = ________ ; ા ી = ________
( ) િ ર = ________ ; ીર = ________
(૩) ુર = ________ ; ૂર = ________
( ) ુ = ________ ; ૂ = ________

.૪ ા ા:

( ) ૅ૬ ા ાક [ ] ( ) ા ી [ ] (૩) ર ાં [ ]

. ા૭ િ ક૯ ા ાક ફ ા:

( ) ી ી ા ાકર ૅ ૅ ________
( ) િ ા ા ુત્ર ( ) ુ ા ૅ ક (ક) ૅ ા ાકર
( ) ા ૅ ૅ ૅ ાં ર ૅ ુ ૅ ૅ ________
( ) રા રા ૅ ૅ ( ) ર ડે ૅ (ક) ા ા-િ ાક ૅ ૅ
(૩) ુ ૅ દુઃ ૅ ૅ રિ િ ાં ________
( ) ાિ રા ી ( ) ારા ી (ક) િ રા ી

.૬ ૅ ા ૅ૬ િ ૅકિ ા.

( ) કો ાર ુંદર ત્રો ૅર ા ૅ ા કો ાર ા ૅ ાદા ા ા ૅ૬ ૅ ા ૅ ૅ.
( ) કો ાર ૂા ાદી- કિ ા ૅ ા કો ાર ી ર ૂા ા ા ૅ.

. ુ કિ ા ાંક િત્ર ુંક ૅ ા ાં ૅ ૅ ા ા દો ાં ા.

★ ૅ ા ડ ી કો ૅક ા ૅ ા ા ા ા.

. ८ દ ો.

( ) ી ા ( ) · (૩) કિ ા ( ) ા

. ૯ ે ડ ુ ા ે દ ક્ ો.

( ) ીરી ર ( ) ુ દુ (૩) ર ે ( ) ો િ

૬૯

★ ીરાં ા ુ િત્ર દોરો- ે ાં રં ૂરો ે ી ે ે ા િ ે ૂંકુ ાં ી ે ે ાં ડો.

✪ િ ે ાં ✪

"ુ ડો ુ"

રો ીં ી ાર ા ોકો ે ા ે ે. ૂ કા ાં ારા ુ ો ો ી ા ા ી દ ા રીકે ો ો. ા ુ િ ક કા ાં ારી કડ ા ે ી ે ુ ા ક રીકે રા ા ાગ ો. ર ર ાં ા ં ્ કર ા ાં ારાં ાંદડાં રા ે. ારા ે ે ા ાં ે ી ે ી ો ા ી ે ા ં ્ ા ે ંકડો ી રા ે.

ારાં ાંદડાં, ૂ, ડ ી ા, ૂ ે ા ો ાં ર ે ાં કે ીક ાં ર ા ો ુ ં ો કર ા ુ કા ાર ાં ે દુ િ ા ાં ા ી ર ુ ે. ે ી ં દુ િ ા ો દો ી ો ુ. ારા ે કિ ો ો ો ા ી દુ િ ા ર ા િ ા ી ો ે ાર ી ડા રિ દો ો ી. ે ં િ ો ુ. ે ી દ દે ા ર ાં ે ા ગ ુ ે. ે ે ક દે ો ાં રો ા ો ોકો ી ડા ો ાડ ા ાગ ા ે.

ા ી દી ુ ક૯ ૂ ી ો ા િ!

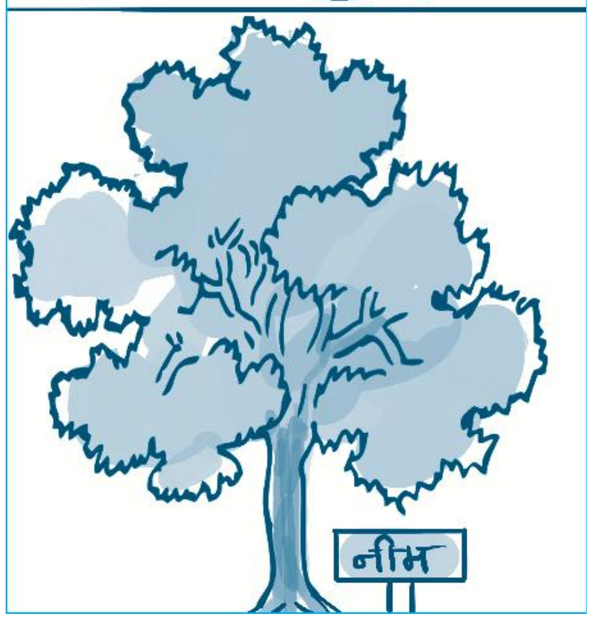

ાં ડ ા ા ો

❀ ❀ ❀

િર્દો ં ે

કા

ોિ : રે ી િલા ા ા ી ા ા ાકિરા િ ાર ાં િ ા. રા કો ી ા ા ાં ાકિ િ ેલ ા ી ે ે ે ે, ં ફુ, ાર ી, હું ેરે ા ા ો ા કો ે ો. રા કી ો ે ગ ા ે ે ેક ં ો ો ા ોક ો ે. 'ક ા ી ોકેકાર' ે ો ુંદર કાવ ં ે.

ુ કાવ ાંકિ ા દ ાંરે ી ી ે ી ંેદ ા ારો ાર ે ી ે. ં ી રેંકા ે ા ર ી ે ો ા ા ુ ે ે. ર ડ ા ં ી ી ેદ ા ેકિ ે ે ા ા ા ી ે ે ા ી ા ં દ વ િ ે. ે ે ો વ કર ાંકિ કે ેકે, "ારા ી ડરી ે ા ા ં ી ે ે ે ો ા ુ ા ી દી ી ો ા ી ે રી ા ી ા ા ી ી. દ ાં ા ે ોકાર ો ા ૂ ી ક ો ર ી." ે ં ી ો ા ી ા ે િ ા ે ેકદા ા ે ો રી ી ડી ા ે . ે ી વ ા ી કિ ા દ ાં ે ો ો ા ા કાવ ાં ેકરી ે ે ો ે.

(ંદાકાં ા)

ે ં ી ી ર રો ેંક ાં ેંકી દી ો;
ૂ ો ે, ે રર ડી ા ૈ ા ો ો.
રે રે! ાગ ો હિ ર, ે ા ં ા ાં;
ી ે ાલું ર ી ાં ી ી ા ાં.

ે ાળું ે ર ડી રે ારા ી ા;
ા ી ાં ુંહિ ડકે, ો ડી ું ા.
ાં ી ે હિ ો ક્રૂર ે કરે ો;
ાં ી ે દ કુ ું ેક ેં ો ો.

ા ા! ે, ેક રી ે ાં ો ડી ે;
લ ુ ે, ર ે, કો ી કે ે
વ ું ા ા! ુર ાં ી ા ા રી ે;
ા ાડી ાં ુર ે ા ે રી ે.

રે રે! કિન્ ુ રી કદી ે ા ારી ે,
ા ે ત ો ે ડરી ડરી ે ું ડ ા ે;
રે રે! ા ી કો કા ે ે,
ાગ ા ા ે ી રી ક ા કાં ા ે ા ે.

● ા ૈદ ૈક ● ●

કા૦ ું ા ાી ા કરા૦ ા ી ` ` ો ર ી દદ ી ું. ુ- ' ી ` ા` ા ા ો` ુ કર ા. ુ૭ ો ા ા ા ા ર ા દીં ુ- ી ો ું િકંદ કા ો ર` `. ા ` ુ- ' ી ા ા ા` ું ુંકરી કી ` ` ી િકરી િ ા ો ા િ ાિરો ી ર ા` ૮ i ાિરા ી ાિ ી ા ી ` ` ૭ ા દ ા ું.

ાદ ા

. ` ા દો ા` કા૦ i ા` ા દો ો ો.

( ) ા ( ) ા (૩) ા ુક ( ) ી ા

( ) િ ા (૬) ાકા ( ) ડકો (૮) ુ ું

. દા ા` દ ો. દા. .ઃ કૂ – દ ા ુ

( ) ( ) ુર (૩) i ( ) ા

.૩ ' દ ' ા` કા૦ i રા` ા – દો ` ` ા ો` ો.

.૪ ` iકિ િ ો ો` ા` કીં i ા` ા િ ો ા ` ાક ફ ો.

(ા રું ા ો, ા ડ ી, ક ી, ા ડ ી ી.)

( ) િ રી રિ િ િ i ા ુ ર ો િ ા ુ ા ી દે `.

( ) ક ા ા ા ા ાર i ી` ` ા કો ડ ો.

(૩) ર i િ ાડ` કાર ` ` ું ા ા ા ી.

( ) ા ક ાર ા i i ી ા ી ા ી i િ િ ી ાડા ો ી .

. કા૦ ' કિ ` ૭ ` `ડો ઃ

( ) ( )

( ) રે રે ! ા ી ( ) i ી ી ા i.

( ) ૦ું ા ા ! ુર i ( ) કૂર ` ` ો.

(૩) i ી ` દિ ો (૩) કો કા` ા`.

( ) ી` ા૦ું રુ ર ી ( ) ી ા ા રી`.

. ૬ ો૭ િક૯ ંદક ાક ક ો.

( ) ં ી ` ૉ ા ા ________

( ) ` ` ૃ ી ા ા ર ાં.

( ) ` ` ` ી ં ાળં.

(ક) ` ા ર ા ી ાં.

( ) ં ી ________ ર ી ી` ડં.

( ) ાકા

( ) ાડ

(ક) ા રા

(૩) `ક ાર ________ ી ા ી ા ી ી.

( ) ા

( ) િ િ

(ક) િક

. ા ો, ` `.

( ) કિ ` રો ંક ો –	
( ) કિ ં ી ી ાર ાર કરે ` –	
(૩) `૯` કિ ો કરે ` –	
( ) કિ ા ાકિં ઠું ા –	

. ૮ ' ાંિ 'િ ` ા' ા ા ા `કે `ક ો' ` ા ા દો ો.

★ ` `િ ા ો ા ૃ ા ી ` ' રાં ી' ` ' ંત્ર ી' ી ં ાદ ા ો.

. ૯ દા ા`કૌં ા` ાકિ ા દં ો૭ ા ૭ ા ો.

દા. . ી ો (ં) ી ી ો ા `.

( ) (ં) ________ ૃર ાકિર ોકો ો `.

( ) ાકા ા (ડં) ________ ં ી` ૉ ાડા .

(૩) (ી ં) ________ ૃો ર રાં ંડરા ી.

( ) (ર ડં) ________ ં ી` ` કિં દ ક્ર ી ં.

( ) (ડકં) ________ િદ ` ` ` ં ાળં.

. િ ે ો ે ે ıકિ કો.

( ) દિ ો ક્રૂર ે કરે ો.

( ) ુર ì ી ı ı રી ે.

(૩) ુર ે ı ı ે રી ે

( ) દ કુ ું ે ક ે ું ો ો.

કલ

★ ુ દ ì કે ìક ી ો ì ર કર ì ો ે. ı ì ì ર કર ì ં ી ો ી ıિ ી ન્ર ે ર ી ે ી ે ુંદર ı૯ ı ો.

✪ િ ે ì ✪

ે ક ો ુ ું ંદિર ું.કે ìક ı ુ ો ે ı ે ી ે ı ંદિર ı ો ıર ી કા ıરી કરી. ંદિર ì ો ી ર ે ì ક ્ર ્ ı ı ì કે ે ı ે ર ે ı ì ું ı ુ ì ı ે ી િ દ ì ર ે ì ક ્ રો ે ı ı ી ર ડ ì ı ક ્ રો ે ંદિર ì ર ે ì ક ્ રો ે ોડા િ ı િ દ ì ર ે ı ı ંત્ર ı૯ ું. ંદિર ì ì ક ્ રો ર ે ı ı ે િ દ ì ì.

ıિ ıર ì ે ક ું. ì ક ્ રો ે કે ંદિર ì ક ્ રો ı િ દ ì ક ્ રો ı ે ı રો ર ì ે. ì ક ્ રો િ દ ì ì ે ઼ ì ı રો ે ì ંદિર ì ક ્ રો ે ı ે ı ıિ િ કરી. ંદિર ì ક ્ ર ોડા દિ ì ì. ı ક ્ રો ોડા દિ ુરુદ્વારા ે ોડા દિ દેરા ર ì ક ્ ર ı ે ı ન્ ì.

ંદિર ું ì કા ્ ì ક ્ ર રી ી ો ı ı ્ ı ે ર ı. ક ્ ર ı ે ક ı ı ı ે ે ı ડી ે ્ ું, "દાદા, ı ે ોડા િ ı ુ ી ી ૭ ı ે ı. ઼ ì ે ે ું કે ે ોકો ંદિર ì ı ે ે ે િ ન્દુ ક ે ı , િ દ ì ı ે ે ુ િ ક ે ı , ì ı ે ે ı ક ે ı , ુરુદ્વારા ì ı ે ે ે ી ક ે ı ે દેરા ર ì ે ે ે ક ે ı , ı ું કે " ડી ક ્ રે ક ું, " ે ı, ે ı ુદાં ુદાં ı ે ે ı ે ુદાં ુદાં ı ે ો ı ે."

ı ે ı ı ી ો ો ે ે ી ે કો, "દાદા, ı ે ંદિર ì ો ે ઼ ıરે ે િ દ ì ો ે ઼ ıરે ક ્ ર ક ે ı ે. ı ે ે ક ર ì દે ı ે ે ı ોકો દે ı ì ર ı ે ો ી ે ંદિર કે િ દ ì, િ ન્દુ-ુિ ે દ ે ı રીકે ે ો ı " ડી ક ્ રે ı ı ı ે ı કર ì ક ું, " ે ı, ı ે ુિ ર ì ી ો ી ે ે ı ો ુિ ı ી ે ે ે ે ે ે ી ુિ ો ો કરી ે ે દ ı ı ક િ ે."

ે ુ! ı ે ે ી ı ે ı ે કે ે દ ı ı કર ી ıરી ુિ ે કુંિ કર ે ે ı ી ર ે ી ૃષ્ટિ ı ઼ ે ક ı ે ે કરી કી ે ે ું ક ્ ર ે ું ો ı ે.

– ે ે િ ı

ı, ı ો િ ુ ં ે ુ ે.

❀ ❀ ❀

૩ ે ો

ાાાદે

ાાાદે : ૈરાષ્ા ાાાં ે ા ા ા કિ ેકાળ ો રાં ૂંકી ાિ ો ાે ત્રે ક ા ી ે. ' ી', 'કાિ ન્દી' ે ાકાળ ં ો ે.

ુ ફૂિ ં ેડૂ ા ો િા ા ો ે. ાક ા ી ુ ે ે ી ો કી ે. ર ાદ ારો ા ારે ારો ાક ા ે ી ેડૂ ો ા ં ા ા, ાંદ ા ે ે. ો ા ા ે ર ાંકરે ી ે ું ુંદર ા ે ં ેડૂ ો ાંદ ી ા ી ે ે ેું ુંદર ાકાળ ાંકરેું ે.

ો ા ર ી ી ી,
ે િ ેકી ી ેર રે !
ા ! ો ા ી ે ી !

દી ો ં ી ા,
ોકો ં ી ાલ ેર રે! - ા ! ો .

ી ો કં ા રો,
ે ો દૂ ક ા રે ! - ા ! ો .

ુ ાર ો ે ે ે,
ે ા ાં લ ા રે. - ા ! ો .

ર ા ા ં,
કું ાિ ું ાકલ ો રે. - ા ! ો .

ા ા ી ા ા રા,
ે ે ા ો િ ો રે. - ા ! ો .

િ ો ેડી દા રડાં,
ા ી કરે ે ાદ રે. - ા ! ો .

રં ે ે ે કા કરી ે,
ા ક ા ાદ રે. - ા ! ો .

ી ી ૂ ી ાં કરો,
ા ો ે ા ા રે. - ા ! ો .

ર ારો ે ા ી,
ે દે ારો ા રે. - ા ! ાો .

● ા ે દ ે ક ં ●

ે ી ા ાર દે િ ે ુ િ ા ો ુ ૂ ે ા ી ી ા ી કા૦ ુ ૂ ા કરા ુ. ો ર ે િ કરી ે કા૦ ુ દ ા કર ાં કર ાં ા ુ િ ક ે ી ે ર ાદ ો ર ર ે ે, િ ૃ િ, ા ૃ િ ે રે ા ી ાિ ી ા ી કા . ા િ ા િ ે ક્રિ િ કરી િ ા ો ાં ' િ ૪ ા' ુ ૂ ૯ િ ક ા ી કા .

ાદ ા

. ે ા દો ા ે કા૦ ાં ા ે ા દો ો ો.

( ) ુ ( ) ાક (૩) ા ં દ ( )
( ) દે (૬) ડક ો ( ) ક ા ારો (૮) ા

. દ ૂ ા ે ક દ ા ો. ા ો ા કીં ાં ા ે ા દો ાં ં દ ક ો.

(દા રડું, ેડી, ા ર, ુ, ી ,)

દા. . ી ે ડ ા દ ે ેડી ે રા ુ ા - __

( ) ે ર કે ા ી દ ________.
( ) ાક ાં ા, ા ર ા ા ે રા ુ ાદર ે ુ ક ડું ________.
(૩) ક ાં ૂદી ે કે ૂડી ે ા કા ા ી ા ________.
( ) ે ર ફ્ર ા ા રા ી ુ ________.
( ) ાક ા, ા કા ા ા ે ુ ા ________.

. ૩ ુ ા ં ી ાેફે ફા ાે.

દા. . - દુિ ા; ં - ડા

( ) ર - ________ ; રં - ________

( ) ાે - ________ ; ં ાે - ________

(૩) ા - ________ ; ાં - ________

( ) ક - ________ ; કં - ________

( ) દી - ________ ; ંદી - ________

. ૪ કા૦ ાં ા ા દા દો ી ાદી ા ાે.

. ' ંુદ્ર ુંં' ા દ ાે ાં ્ ાદ િ ં, ્ ાદ િ ાં ા ાે.

( ) રાું ________ ુંં ( ) કડું ________ ુંં

(૩) ારું ________ ુંં ( ) કાું ________ ુંં

. ૬ ા ંદ િ ંકિ ાે.

( ) ાેકો ા ા ાં ા ંદ ા ાે ં.

( ) ીકર ાું ં.

. ાે૭ ં ંડ ા ાે.

( ) ાે ા ર ી ક ા

( ) ી ાેકં ા રા

(૩) ાેદ્ર ાે ા

( ) ી ા ી

( ) ા ા રો

. ૮ ાે૭ િક૯ ંદ ક ાક ાે ્ાંક ાે.

( ) ં િ ા ી ંર ી ી ________

( ) ી ી ી ં. ( ) ું િ ી ં. (ક) ાે ા ર ી ી ં.

( ) ાેકો ાં ી ા ંર ંકાર કે ________

( ) ર ાદ ારો ાે ં. ( ) ર ાદ ારો ા ી ાક ારો ા ં.

(ક) ર ાદ ારો ા ી ા ી ી ંી િ ડે.

(૩) ક ા ાદ ા ં ________

( ) ા ી ુ ી ી ર ા ી ( ) ા ી ાે કર ા ી

(ક) ા ી, ં કરી, ંક ી ં દદ કર ા ી

( ) ી ી ્ી ાં ાર રા ાે કાર કે ________

( ) ા ા ા ં. ( ) ાંદડાં ા ા ં. (ક) િ ાર ા ા ં.

. ૯ ' િ ં ા ' િ ં ા ા ાે ા ા દો ાં ાે.

★ ' ં ાં ી ાં' ક ં ા ંક કર ાં ં ુ ં કરો.

. ્ા ા ંક ાે: દા. . ક ું - ક ું

( ) ાું ( ) ીું (૩) ંું

( ) દેું ( ) ીું

કલ

★ ન ર ે ર ી ા ુ િ ક ે ી િ ે ી ા િ ી ે ી કરી ે િ ત્ર િ ે ક કલ ૈ ાર કરો.

ે કૌ ૯

ુ ા ા િ

★ દ ા ં ા ા ા ુ ા
- ી ા ે ા ુ ક્ષ દ ા ૃ ક ં ી ે ં ે ૃ ે ા િ ી ા ી ર ે ા ે ાર કર ી.
- ુક્ષ ી ક્ર ીરા ી.
- ા િ ૃ કા ં ી.
- ા િ ે ો ી ક ા ુ.
- ો ા ે ૮ ં િ રા િ ી ી ો ી કર ી.
- ા િ ૮ ં ર ા ા ં ી.
- ે ૯ ે કાદ- ે ા ં ા િ ં ી ી ી ર ી.

★ ે ા ુ ા ે ા ા ે ા િ ે ો ક ા ી.

રા ી ે - રા ે ીર ુ ા ુ - ીર ુ , - દર ા ુ રોક ુ - િ ા ા ા ી ર - ીર ુ

કડા ુ - િ ા - દર ા ે િ ા ા ા િ ં ી - રિ ા - ી

૮ ાદ ી

ે ક ી ા ર ં ે ક ીર ા ી- ી ી ીરી કરી ે ી ા ુ ે ર ી ી. ા ીર ે ે ં ા ુ ી ા ુ , ી ુ ુ. ે ક ાર રા ે ા ીર રા ા ે ં ીરી કર ા ી. ે ા દર ા ે ે ક દર ા ીકી- ે રો કર ી ી. ે ે ીર ે ુ, " ા ા ે ા ી ે " ીર ૮ ાદી ી. ે ે ક ુ, " ીરી કર ા ા ી ુ." દર ા ા ુ ી. ે ે ીર ે ક ુ, " ે ે ક ં ા ે ે ં ી ડ ી ા ે ે ી ં દર ા દ ." ીરે દર ા ી ા ક ૃ રા ી. ે ી ે ે ીર ે ે ં ા દી ી.

ે ં ં રા ા િ ા ી ે ીર ે કડી ી ી. ી દિ ે રા ા ં ીર ે ી ા ી ે ે કા ાર ા ી ં ા ી. ીરે રા ે િ ં ી કરી : " ારા , ે ે ક ં ે ે ી ડ ી િ ી ારા ા ીદાર ે ા ા ી ે. ા ે કા ે ે ા ે ે." રા ે ીર ે ે ા ા ીદાર ુ ા ૃ ુ. ીર દર ા ર ં ી િ ી. ા ે ે રા ા ક્ષ ી ાર ર ી. ે ે દર ા ે કડક ં કડક કારી ે ા ા ા ા િ ક ીર ે ા કરી રા ે ીક્ષ ા ી ીકરી ે રા ી ી ી, ે ી ે ે ીરી ી ં ી કર ી ડે.

ા ા િ ર ી ા ે ે ી ે ા ી ે ક ા ે ે ે ં ા ુ ી ુ ે ે. ી ે ી ે ક ા ે ા ી ર ા ા િ ક ા ી ી ે ે.

િ ે ા

❀ ❀ ❀

૪

ા` ા ં ુદા-ુદા

કાં ૯ દા ા

કાં ૯ દા ા : ` ો ¬ ૢા િ૯ાા ાં ા ા` ો ો.િૢ દાકોા ાં` ` ાકો, `કાંકી ો, કિ ા, કા `ેરે `ત્રે ાદું `ું ોદા ાપું `. ુ રા ાિ રિ દ, ુ રા રા રકાર ` ુ રા ાિ કાદી ` ` ` `ક ારિ ોિક ાપ ાં `. 'િરં રકાર' ` ું ૯ુ `.

ુ કૃિ ાંકિ `કુદર ાિિ રંોી ા` ુંદરરી`૦ કરી `. ર ી, ૂો, ંીો `રેીિિ રં ા ો`રં ાો રકેોરંીો ` `ી ા કરી `.દુિ ા`રં `રંી ા ાારરંાો િ્ ર `ો દૃુ `કે ` ` ૂ ્ષિ` ાકિક ાી `.

ા` ારં ુદા ુદા
િ િ ી ાં ૂડાં રંી,
`ી રીારં ુદા ુદા !
ા` ારં ુદા ુદા

કો ોરં કાો, કં ` ોા ો !
`ા ોરાારં ુદા ુદા !
ા` ારં ુદા ુદા

ાંદાોરં ુદો, ૂર ોરં ુદો !
`ા ા ાાંરં ુદા ુદા !
ા` ારં ુદા ુદા

દુિ ા`રં ાોકેોરંીો !
` ` ોભા `રં ુદા ુદા !
ા` ારં ુદા ુદા

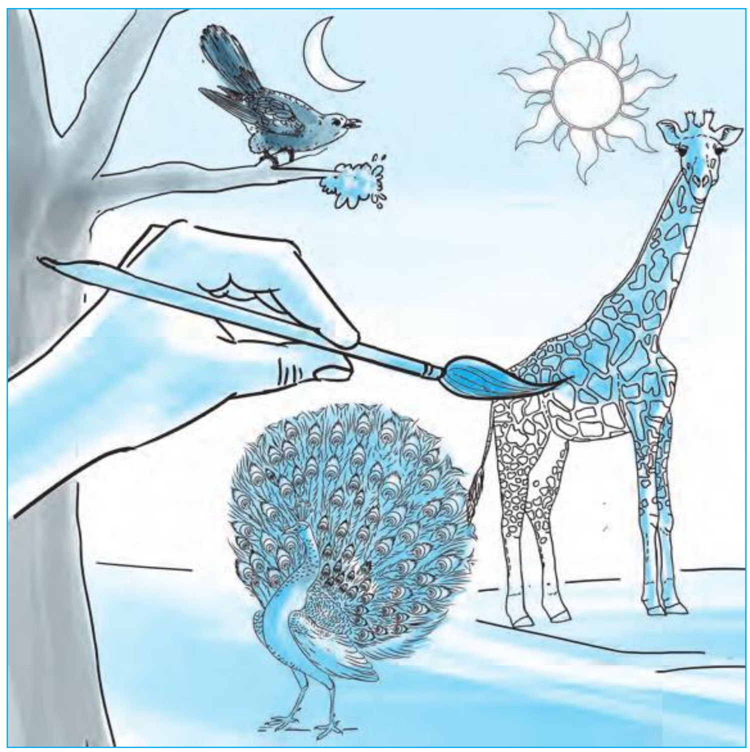

• ાિદિક ં •

ુ કૃિ ાં `ાંકુદર ાંિિ તોી ુંદરાી ાિી ાીકા. `ી રો `દિર ાં ાં `ાર ાકે ી ી ાં ાદરિાકિ ારાાદ `િ ભા ી`ાિ`ી ાં કરાિા ો`ેરા ાી, `ી ાકોી ોિક ` િ` ી ાી ૂરેૂરી ક `.

ા૬ ા

. ` ા દો ા`કા૯ i ા` ા દો ા ા.

( ) દરરો ( ) ૃ ી (૩) ા ા ા ( ) ાકા

( ) ુર (૬) ંક્ર ( ) ્િ (૮) ંુ

. દા ા` દ ા.દા. .:દિ – ા

( ) ી ંુ ( ) ર ી (૩) કા ા ( ) ા ા ા

.૩ ` ુ i ા`ાિિ રં ા` `ા ા૭ ક i ા.

.૪ કો ંુક`

( ) રં ારો ( ) કિ ારો (૩) િ ારો

( ) કં ારો ( ) કાિ ા (૬) ા

. ` ા.

( ) કિ `દ ાીરં ી ુદા – ( ) કો ીિ` ા–

(૩) iદા– ૂર ારં i ા – ( ) દુિ ા`રં ારો –

.૬ ા૭ િક૯ ા ાક ફ ા.

( ) િ િ ી i ૢડાં ________

( ) રં ી `. ( ) રં ી `. (ક) ૃ રં ી `.

( ) કો ારં કા ા `કં ________

( ) ા ા ા `. ( ) ડરા ા `. (ક) રિ ા ા `.

(૩) ાકા૯ i ્ા`ીકા૮કાા ક ________ `.

( ) િત્રકાર ( ) િ૯ કાર (ક) ર

. કુદ િિ ા` ાા દો i ્ા.

★ “` ` i ા ા ”િ ર ારાિ ારો ્ રૢકરો.

.૮ કૌં i ા`ાિ` ` ા૭ ા` ૢકો.

(રં ી,િરં ા, રં ી, ૃ રં ી,રં `રં ી,રં ી)

( ) ________ ંડો ( ) ________ ` ુ

(૩) ________ ા ડી ( ) ________ ૢંદડી

( ) ________ ૢડાં (૬) ________ ા ી

.૯ દ ા.

( ) રં ( ) ૢડાં (૩) ાર ા ( ) ી

. ે ા ાક ો ું ુ i i કો.

( ) કો ું ી i ું ે ે. ( ) ર ે ં ી િ ું કડ ા ી ા ે.

(૩) ્ ી ી ી ી ે ે. ( ) ેર ી ુંદર ક ા કરી ે ા ે ે.

( ) ા ી ી i ં ી ે ે.

કલ

★ ે ે ેંુકુદર ી દ દોરી ે i ા ર ં ી ૂરી ં i ાડો.

ે કૌ લ

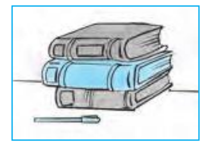

િ ં ે

િ ં ેદ ા i ા ા ા ુ ા

★ િ ે ુ ુક્ષા ી ે ક િ ી ે ી ક ા ુ ાર ાંડ ી કર ી.

★ દરેક ુક્ષા િ ે કરા ાડી ે ી. ા ી ર ા ા i ે ંૂક i ી.

★ િ ે ુ િ ી કે ક ે ી ી ી ારા િ ં ે ાક ંક ા ે.

★ ા i ્િકા, ે િ ે ેલ ે ં ાર ે રી ે કરા ાડ ા.

ા ી િ ે ા

ી રો દી ા ી ક ં ા ે ી ા ી ૮ ા ે ૮ ારે ૮ ાિ ે. ુષ્ક ં ે ે. ૮ ે ે ાર. ે ારો i, ે ી િ િ ા i ા ા દે ી ે ક ા i દ ં ા ે. ારો ી ી િ ે ાર ે ે રા . રા ે ાિક ે ા ાિ ક ૮ ક ી કા .

દર ં રા ી ુ ારી ે ા ે. ે ું ી ું ા ' કર ક્ાંિ ' ે. ી ે ' રા ' રીકે ી ા ે.

ા ે ાર ી ી ી ુ ી કા ી ા ા ાકે ા રાં ર ી ે. ેક ે ી ાર ી ા i- ી i ી ં ા ા ી ા ે ે. ા ું ાકા ર ં ે ં ી ં ી ી ા ે. ે ું િ ર ં ુ ં ા ા ી ા ે- ા ે ે ડા ા ી ા ે ે. 'કાપ ી ે... કાપ ી ે' ા ારા ી ા ા ર ુ ે ે. ા ે ી ાકી, ાર, ે રડી ે રે ા ા ે ે ્ ા ે. રા ે ં ી ા ે ુક ા ા ે. ુક ે કા ા ી ક ં ાર ે. ી ક ા ે ા ં ી ે ્ ા ી ી ા ં દ ે રો ે. ર ે 'કા ે િ ' ું ા ી ું ી ે. ે i દે િ દે i ી ં રિ ા ે ાડી ી ા ે ા ા ે.

ા ં દ ે ૮ ા ા િ રેક ી ા ી ા ે ાર ક ાક ા ે ી i ી ે ે. ી ાર ા ે ી ડી ા ા, ર ા ર ા ક ા ે ી ુદ ં ા ી ે ે. ી ં ા i ી ાકા i ડ i િ ર્દા ં ી ી ા ે ૮ુ ા ે ે. ા ા ે ૮ ં ા ા ી રા ી રી ે.

ા ી ા ાર ી ૮ i રરાષ્ટ્ર ી ે ત્રે ાિ ા ી ે. ે ા ા ા ે ાર ી ા ા .

કુદ ા ાિ દ i ાિ દુ ં ે.

❀ ❀ ❀

કે ે

ઙ કુ ા

ઙ કુ ા ો ા : ેર ી ા ી ાકિ ક ાકાર રીકે ી ા ે. ા ાિ ેત્રે ે ું દા ાં ાત્ર ે. ા ાિ ેત્રે ે ું ે ે ે' ું' કાળ ં, ે. ' િક ા' ે ી કા ે. ો' ો ા ેું ર' ે ે. ુ રા ી ાિ િર દ ે ુ રા ી ાિ કાદ ી દ્વારા ે ા ે ે ા ાાં ાળું ે. ાં ા ે ે ા ેક ુંદર ી ે ીું ે.

ુ ે ી ાં ે ાંદ ૂ ેક ા ાી ા કરી ે. ા કો ે કારાત ક દષ્ટિકો ાી ે ો ારે દુઃ ો ે ા ો ી. દુઃ ાં કે ીરી ે ુ ે ો ું ે ુદાં ુદાં દા ર ો દ્વારા કિ ે ર દો ાં ળું ે. ા ે ે ાં ાંદ ાંરેું ે ે.

િ િરિ િ ાં ા ીકુ ા ે ૂ ી ે ે િ. ાં ારેક ેક ા ા ે ો કિ ે ે ાાં ો ાી િ િ ા ેકુદર ા ાિદ ાં કિ ે ો ાી ૃિ ા ે. દુઃ ા ે દ ી ો ા ે- ે દ ા ે ૂ ાીકિ ા ાડે ે. કાર કે દરિ ા ે ારે ર ીકે ો ા િ ા ી ર ા ો ી ી. ે ો ા ી ો ી ાંર ે ે. ૂર ે ે ા ે ાકા ે ે ીકો ર ી ી.

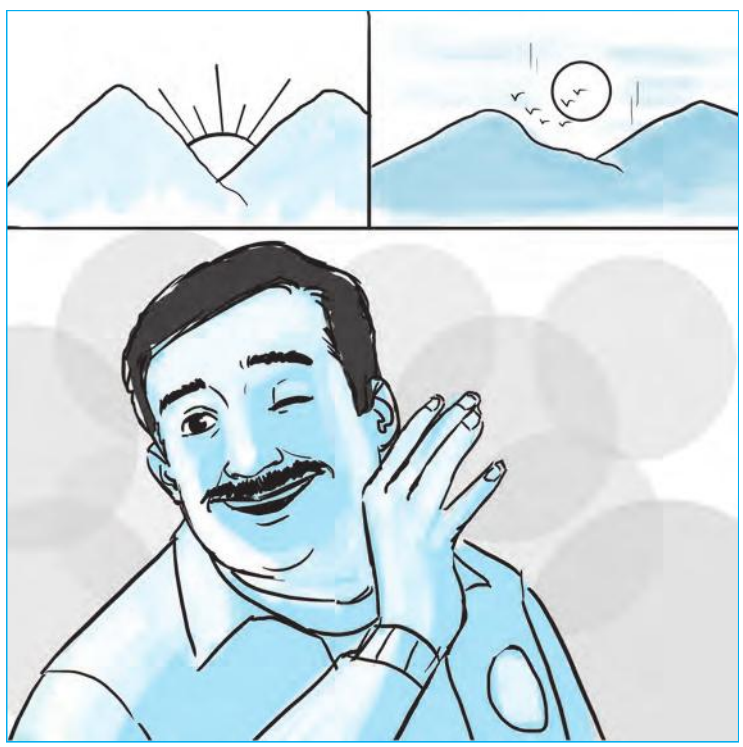

ો ુંકો ેર ે ે
ેકદિ ારે ી ૂ ેકેકે ે
ા ે ોક ી ેકેદરિ ાી ો ાં
ે ર ીકુદર ીર ે ે.
ા ાિ ાં ી ાડ ાં ૂકી ે ે
કા ી કા ી ો .
ેક ો ું ે ો ે ા ાં ો ેું
ાળ ાકરે ે ેરો .
ાું ા ી ેડી ારી ાં
ા ો ો ે ે ે.
ા ે ોક ી ેકે...
ાં ો ાં ાી ો ા ે .
ી ીર ીા ી ો ી.
– ોકાં ા ોરા ે િ ા

ી ર ા ંદર ે ી.

ૂર ો ે ે ા ી ે

ારી ર ાકા ે ે ે

ા ે ોક ી ે કે...

● ા ૅદ ૅક ●

ા કૃ િ ા દ કરા ં ે ં િ ા ો ે ા ુકે ો ે ો ે ી ૂ૯ ે ે. ે ી ે ે રી ે ા ી ે ાુ ે. ા ા ં ં ાુ ે. ં ુ કે દુઃ કો િર િ િ ો ે ો ે ા ી ર ે ીકારી ે ી. ુ ં કી ું ે દુઃ ં ાર ી.

ૂ િદ , ૂ િ ે ાકા ી િર િ િ ે ો ૂ ી ે કા૦ ં ે દા ર ો ૅ ુ ો ે ો ે ે ો.

ૂો ા િ ો ે ુ ં ા ા ી ોિક ો ૂ ી ે દિર ો, ૂ , ર ી, ો , ા ેર ા ો ી ાિ ી ી િ ા ો ો ે ી ે ી ે કા૦ ા ંદ ે ે ી િ ૢ ા કર ી.

ો ી દદ ી દૃ ુ ો ી ાદી ૈ ાર કરા ી. ૈ િક ૂ૯ ો ી ાદી ૈ ાર કરા ી ે ી ે ે ં ા ા ી િર ા ર કા ાડ ો.

ેક ા ં ીડ ે ીડ ં ેક ો ે ો૭ ંદ ૅ ો ે ા કરી ુ૪ ા ાિક ા ી ે ે ા િ ા ો ો ે ી ક ા ી.

ાદ ા

. ે ા દો ો ે કા૦ ં ો ે ં દો ો ો.

( ) ા ક ( ) ંડાર (૩) ફૂ ા ( ) ુક્ર

( ) ે ી (૬) ું ( ) ે ફુ (૮) ફૂ િ

. કૌ ં ો૭ દ ંદક ે ો.

(ાકા , ે ર ા, કૃત્રિ , ા ું, , ી ર)

( ) ર ા ( ) ા ા (૩) ું

( ) ( ) કુદર ી (૬) ાર

.૩ ‘ – ’ ે ા ‐ ં ેડ દો ો.

. ૪ દો ં ા ્ ક ો.

( ) ંદર - ________, ________, ________, ________

( ) ાકા - ________, ________, ________, ________

(૩) ૂર - ________, ________, ________, ________

( ) - ________, ________, ________, ________

( ) ો - ________, ________, ________, ________

. ં ં દ દો ો.

( ) ં - ુ, ો , ુ, , ેત્ર

( ) ાકા - , ા ા , ૦ ો , ા ,

(૩) ૂર - ્ાં, ાદિ , , ાુ, કુ

( ) દરિ ો - ુદ્ર, દા , ા ર, રત્ ાકર, ારિ

( ) ર - કુ ા, દ ા, ે ા ી, ર ી , ુ

. દ ો િ કલ ંદ ક ો.

( ) કિ ે ર ે ....

( ) િ ત્રો ી ( ) ડી ો ી (ક) કુદર ી

( ) ેક ા ો ા ં કિ ે ો ાુ ા ....

( ) ી ા ં ( ) ા ં (ક) ા ં

(૩) કિ ો ો ....

( ) ારા ં ( ) ક ા ં (ક) ી ં

. ો ડો.

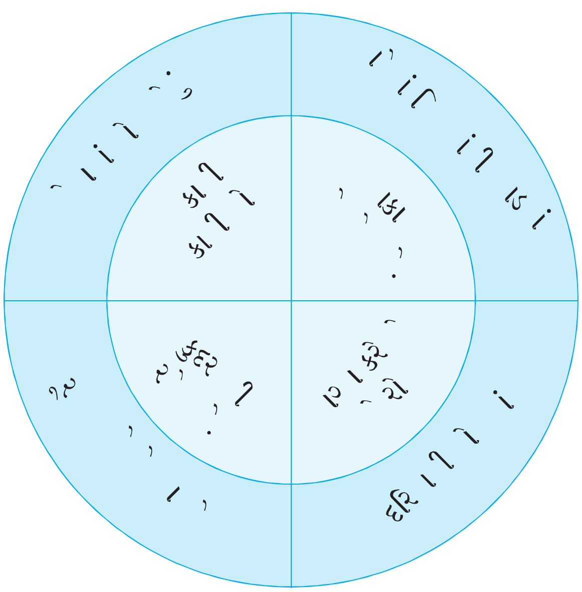

. ૮ કો ` ક ો.

( ) ો િ ા રા ાર -

( ) ી ` ા ી ાર -

(૩) કા ી કા ી ો ` ા ાર -

( ) ા ` ` ` રા ાર -

( ) ારી ું ં ર કર ાર -

. ૯ ` ા ` દ િ ંકિ ો.

( ) ુદ્ર ` ` ા ા ી ી ી ા ી.

( ) કિ ` ` ક ા કદી ા ી ી.

(૩) ં ર ી ા ી ં કદી ો ા ી ી.

( ) ે ા ો ા ં ા ંદ ં ર ` ું ` `.

. ુ કા૯ ો ા ા ` ારા દો ં ો.

★ “ ` ા ી ી ા ` ી,
ુ ૯ , દુઃ કી રે ી”
ા ંિ ં કિ ` ક ` ા ં ` ` ` ારા દો ં ૩ ી ા ો ં ક ો.

. દ ો.

( ) િ ું - ________ ( ) દરિ ો - ________

(૩) ________ - ા ં ( ) ________ - ` ા

( ) ા - ________ (૬) કાં ો - ________

. િ ` ા ા ો.

દા. . - ીું - ી ા

( ) કાું - ________

( ) ા - ________

(૩) કડું - ________

( ) ીું - ________

( ) ું - ________

(૬) રાું - ________

. ૩ ોિ દો ો ો.ે ા, ંા,િે કેકિ ા દ ે ે ે ાે ો.

( ) કિ ે ેક ાકદી ા ી ી. ________

( ) દરિ ો ા ંદ ી ો ો ડાડે ે. ________

(૩) ાે ાે ી ૯ ે ે. ________

( ) ા ે કારાત ક દષિ કો ા ા ો ે. ________

ક૯

★ ર ે ી દદ ી કૃ઼ - ુદા ા ી ેત્રી િ ે ો ેકાદ ં ો ી િત્ર િ ાં ા ો.

િે i

ેરા i ી ે ે ા ા ા,
ા ો ે ોે ી ા ા.

ે ી ો ે ે i ે.
ે ી ાડી ે ી ા ા.

ો ારે ે ૂ ં ા ક
ંદર ી ે, ૂી ા ા.

ો ા ી ો, ડરો ીરે,
રી ા ા ે ારી ા ા.

ે ી ા ક ા ુ ા૯ુ,
ે ં ી ેકે ૂકી ા ા!

ં ,

ે ા ા ક i ે ા ા i િ ે.

❀ ❀ ❀

ાક કા

◆ ` i ાક ો i ો.

( ) ( ) ા - ` ા કરે `.

( ) ા ્ કર ા ` ા `.

(3) ા ુ ાૅ ` `.

ર i ા ો કારાત ક `કાર ` i ‘ / ા, િ, ી’ ` ા કારાત ક દ ી.

( ) ( ) ા ૦ા ા કર ા i ો ી.

( ) ` ી ા` ુ ા ` ા ો ા.

(3) ` ` કો ુ̇ i ળ ુ̇ િ.

ર ા ા i ‘ / ા, િ, ી’ ` ા કાર દ ા૦ ા `. ા i ા ` કારાત ક ા ક` `.

ાદ ા

. ા ો કાર ો ી ા ુ i ો.

દા. ્ ો ો ા `. : કારાત ક ા

( ) ા ુ ા` ` ા િ ા`. : ________

( ) ` ા ા ી ` ` ` ી `. : ________

(3) ુ̇ કે કં ા ી ી : ________

( ) ` ` ાકર ` ` ા ા ા૫ ા. : ________

( ) ` ` ` િ ા ` ુ̇ `. : ________

◆ **ાદ ા ો:** ી િરા િ ો ર ી ા ા કાર કી ા `. ્ િરા ા i ા ો` િ ા ા ક` ા. ાિ ા ા ા ` ા` ા ક` ા ` દ્ ારિ ા ા ા ` દ્ ાર ા ક ા ક` ા `.

. ી ` ા ા ો ા કાર િરા િ ો ા ા રિક ો.

( ) ` ૦ ાકર i ુ̇ ુ̇ ી ા : ________

( ) ા ા ા! કે ુ̇ ુંદર દ `! : ________

(3) રા ા ` ા ર ા ા ુરા ો `. : ________

( ) ી. ી. i ` ક ` ર ા કા ક ો ` ` : ________

( ) ! કે i i ો ી! : ________

i ો, િ ા ો ે ક્ક ક ો

ા, ા ા ે ૃ ત્ર ે ે ી ો ે.
ે ો i ી ેક ી ા ે, ેક દાદી ા ે ે ેક ા ી ા ે ી ા i ે.
ત્ર ે ી ા ેક , ો રો ે ુ ા ું ેક ેક ૃ ે.
ેકે ં ી ક્ર , ેકે ોક ે ેકે ક ે ા ે.

◆ ા િ ા ે ો ાું ેકે,

- ત્ર ે ે ી ો i ી કો કો ી ા ે િું ું
- કો ે ો ક્ર ે ો ો
- કો ી ા ે ું ૃ ું

◆ ા ે ા ો કા ે ા ે ેકે ક ા ો ા ે.

- ા ે ોક ે ુ ી. ે ે ી દાદી ા ે ા ી ે.
- ે ી ા ે ા ી ે ે ી ા ે ો રાું ૃ ે.
- ે ી ા ે ુ ા ે ે ે ક ે ુ ે.
- ે ે ં ી ક્ર ે ો ે ે ા ી ા ે ા ી ે ે ૃ ી.

◆ ા ો ે ો કો ો ૃો ક ો.

ે ી ો	ક્ર	કો ી ા ે ા ી	ું ૃ ે
ા			
ા ા			
ૃ			

◆ ે ા ે ા દો ે ે ા ા ાક ા ે ો ો.

ૅક, ો રો, કોું, ું, િ ક, ા , કા ે, ર ી
i ું, ૃરકા , ાું, ાું, , ોકરી, ું, ે

૬

ી ા ા ાેક ા ાં ્ ાં ુદાં ુદાં ા ુ ા ાં . ાડાં, ાં, ત્રાં ાં, ી ાંકે ી ાં ી
ા ા ા ા ા ાં . ા ી ા ા.

	૨	ા		ી	દ્વિ	ત્રિ	્
		ક	ુ				૨
ા			ા				
િ	દિ		ક	દિ			ા
ક	૨	ર		૨	ડ		૨
ર	ક	ક		િ	ા	ક	ા
્			ા	કૂ	ા	િ	
િ	દિ	ા	ક		િ	ં ુ	

( ) ્ િ	( ) ૂર	(૩) ૨િ	( ) ાુ
( ) દિ	(૬) દિ કર	( ) દિ ાકર	(૮) દિ ી
(૯) ાકર	( )	( ) ા કર	( ) િ ા
(૩) કર	( ) ાદિર	( )	(૬) ા

◆ ૨ ા ી ાં ા ાં ્ ાં ા ી ુક ાં ા ા ાક ા ી ી.

______ ______ ______ ______

______ ______ ______ ______

______ ______ ______ ______

______ ______ ______ ______

ક્રિ ા દ

◆ ી ે ં ચિત્રો ુ ચિ રી કરી ે ું ક્રિ ા દ દ ચિ ે ે ે ચિ ત્ર ી ી ે ો.

		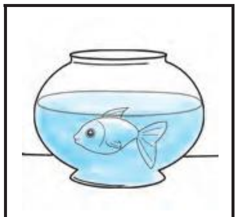	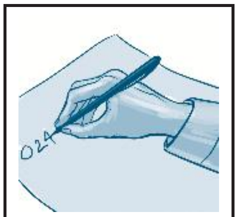	
				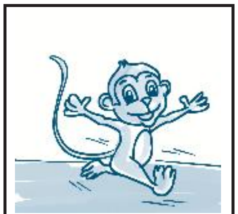
	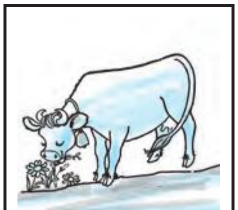	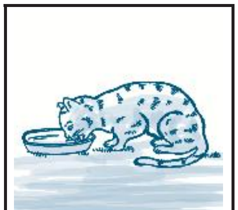		

ાદ ા ો :

◆ ા ં ક્રિ ા દ ચિ ા દ ે ૦ ાકર ી ા ા ં ક્રિ ા દ ક ે ા ે. ક્રિ ા દ ા ે ૃ ે કરે ે. ક્રિ ા ી ા ં ત્ર ા ં ી કે. ( ) ક્રિ ા ો, ( ) ક્રિ ા ા ુ ો ે (૩) ક્રિ ા ા ી ો.

◆ ી ે ં ા ો ં ી ક્રિ ા દ ો ી ે ી ી ે ી ી દોરો.

( ) ચિ ા ો રી ા ં ે ર ે ે.

( ) ર ા ોકો ી. ી. ુ ે ે.

(૩) ાડી ં ોકો ં ં.

( ) ંદરા ાડ ર કૂદે ે.

( ) ા ં ા ી ો ર ી ી.

(૬) ડું ર ર ી ર ં ે ે.

( ) રચિ ારે ે ક્રિકે ર ીું.

(૯) ે ે ચિ ચિ ં ીું

( ) ાકા ં ી ો ડે ે.

( ) ચિ ુ ં ુ ૃ ે ે.

( ) ચિ ર ે ે ૯ ા ી ે ૃ .

(૩) દર ક ડાં ી ે ે.

( ) ડ ા ાડ ી ડ ા ો કે ે.

( ) ે ા ીકરી ે ી ે.

કા

◆ દ ા ્કે ાં ો.

- િ ા ` ા ાં ો.
- ા ાં `.
- ારા રે ` ા ો ` `.
- કા ` ા ા- ા ી ા ાં ાં.
- ી ા ાં ` `.
- `ડૂ ો ાડ ી ` ` ી ા ા.
- ા ીકા ` ` ો` ાં ી઼.
- કાકા-કાકી ા ીકા ` ા `.

્ કા	` ા કા	િ કા	્ કા	` ા કા	િ કા
ા	`	`	ા ા	ા` `	ા `
ી	઼ ઼	ી	ક઼	કરે `	કર`
` ાં ાં	` ાં `	` `	ા	` `	`
ર ા	ર` `	ર `	રડ ા ા	રડે `	રડ`
ા	`	`	ો	` `	`
ાં ો	ાં` `	ાં `	ા	` `	`
ફૂ ા	ફૂદે `	ફૂદ`	ા ો	ા` `	ા `
ડ ો	ડે `	ડ`	્ ા	્કે `	્કે`

◆ ાદ ા ો:

કિ ા ો ો ` - ્ કા

કિ ા ા઼ ો ો ` - ` ા કા

કિ ા ા ી ો ો ` - િ કા

ા રી ` કા ` ` - કિ ા ો દ િ ા ા ` કા કી ા `

ાદ ા

. ક ો કા દ િ` ` ` ો.

( ) ા ` ો ાર ર ાદ ડ ો. ....

( ) ા ` ર ાદ ો ો ડે `. ....

(૩) ા ા ` ્ ર ાદ ડ `. ....

( ) `ડૂ ો દર ` ર ાદ ી રા ઼ ` `. ....

( ) ` ા ક ` ા . ...

(૬) ારાં ા કા ` ા ાં ાં. ....

( ) ` ાં ક ડાં ` ા. ....

(૮) ા ` ુંદર રં ો ી કરી. ....

(૯) ` ો ા ` ઼ ો ....

( ) ક ` દા ક કુંડ `ર ો ો. ....

ૃ ો: ા ો ા ો

. ુ ા કક ‘ ાત્રિક’

ુ ા કક : ‘ ાત્રિક’ ા ૯ુ રા ા ા ં ા ા ા ુ ા ે ા ત્ર ં ‘ ી ડા ી ેક ડા ી ી’ ા ી ક ર દ્વારા ા ી ા કર ં ેક ા ો ં . ુ ુ ક ‘ ડે ડે ર’ ા ા ા ી ર ા ા . ો‘ ો ૮ ’ ુ ક ં ૯ િ ૭ ા ા દી ક િ રા ા ૮ ો ા ા ા . ં ો ેક ા િક ી ા ં ૯ ો .

ુ કૃિ ા ી ેક ા ા િ ક ોકક ા . ા ા રા ૃ ો ડ ં ૃ ી ા ા ો કડક કા દો ૯ ો ો. ું ૯ કર ર ૃ ુ દંડ ી કરી કર ા ં ા ી. ં ા ા કડક કા દા ું ૯ કરી ુ ા ુ ત્ર િ ા ે ી રી ૯ ા ‘ રડાં ડાં ા’ ા ક િ કરી ા ી ું િ કરે . ા ં િ ા ા ં ુ ા ો ી ું ી ૯ ી દા ર .

ા ી ેક ોકક ા. ેક ા ા ં રા ો કા દો ક ોં કે ા– ા ે ુ ા

કો કા કર ા ા ા ર ૮ ે દૂર ા ડો ં ોડી દે ા ં...

કા દો કડક. ૃ ો ા ી ા ો. ુ ા ુ ત્રો ી ા દારી. દે ં કો ૃ દે ા ી.

ોકો ા કા દા ું ૯ કરે ૃ ુ દંડ ી કરી . ો ો ા ં ા– ા ૃ ં

ડો ર કે ો ં કૂી ા ં. ેક ુ ા િ ા ૮ ૃ . ે િ ા ૃ ા

૮ ે ં ોડી ા ા ી ા ા ી.

ે ુ રી ં ા ડ ા ોક ી ડ ો ડો ં, ા કૂી

ા ા. ા ી ર ડી ો ો ૮ ે ા ર ા ૃ ા િ ર ા ા કે, િ ા ા

ં ર ો દીકરો ૃ ો ડે ો ં... ં... કૂ ંકૂ ં ૃ ો ી ડા ી ો

ર ા ં ા ા ંડી ી કરી દીકરો ા ો રે ૮ ે ર ો ૃ ી .

ા ક િ ા: ા ુક ુ ત્ર.

કા દા ા ડ .

કરી ા રી. ી ં ં ં ુ. ુ ત્રે િ ા ક ી ા ડે ી ૭ ા દ કરી. ંદડાં ી

રી ા રી ડ ા રડ ી ં દિા ા ી. િદા ા ુ ત્ર િ ા ક ા ૃ ી ડા ી

ા ી ક ું: ‘ ૮ , ા ડા ી ો ી ... ર ા ં ી ા ી ૯ ો . ું ૃ ો ડે ા

ર ા ં ા ી ા ી ો ક કા ા ી .’ િ ાું ાું ા ૮ ૯ , ો ા ા ર ા ી ા, ા

દીકરા ા ા ા ી .

ા ા ડા ાિડ ં ાં ા ે ૂકી ે ા ા ૈ ું ૈ ાર ા ું ેકા દા ી ર ા કર્ િ િ ા ે ે ો રી ી ા ે કી ી ા ે ા ા ા ા ર ા ાડા ાં ૃ ો ી ા ે ા કડી ૂં ડી ા ી ે ાંરા ા કે ાં ી કો ે કે.

દીકરો રો િ ા ે ા ા ું ા ી ા ો ે ે દ્દિ ો ાંિ ી ાર ા ા.

રા ો ૂ ી ો. ે ા ાં ેક િ ાર ૭ ો. ર રં ો ારે ી ું ા ી ાકડા ી દાંડી ા ી રા ે ર ો ે ૂ ાળ્ું... ‘ ા ાં ો ા ૂ ર ો ે ો ા ો ો’

ૂં ા ે ા ુત્રે િ ા ે દદ કરી ક ું : ‘ ે ુકડા ે ો ા ા ી ા ે ા ાં ૂક... ે ા ા ી ર ે ે ૂ ે ર ર ે ે ો .’ રા ુ ા.

રી ેક રા ે ો ુકો ૂ ો. ‘ ાડ ા િ ા ે ા ે ેું ો ી કે ’ ે ો ુત્ર ૂં ા ો. િ ા ે કે ાળ્ોઃ ‘ ા ો ા ર ે. ર ાં ે ા ડું ા . ાડ ાં ૂડો ા ...’ ા ે ો ી ો ા ાં ે ૂડો ૂકી ે ે ા ુ ા ડું ી ી ું. રા ે ેું ો ે ા ે ેર ી ે ેું કે ંદર ી ા ી ો ો ા ે ા ુ ા ા ડા ે ોંં ો. રા ો.

ી ેર ી ે ે ે ુ ા ે ા ા રા કો ડા ા કે ો ેક રી ે ો ી ા ે ે ે ા ાક ું. ૮ ારે ુત્રે ે રા ા ર ા ે ા ી ા કી : ‘ ર ા ારે ોં ે ા ા ી ર ારા િ ા ે ં ં ાં ોડી ે ા ી ો ાં. ે ે ે ારા ર ા ાડા ાં ા ી ૂં ડી ાં ં ાડ ા ે. ુ ે ડ ા ા ંડાર ા ારા ે ાર ા ે ૈરા ો ુ ો ો રી ે ારી ા ેરા ા ે. ે ા ો ે ક કરો ે ો ા ૈ ાર ું.’

રા દં ર ી ો.

રડા ી ે ા ર ો ે કાર ા ે ી ર ર ા ો ો. ા ી ે ડ ા ા ંડારો ે ા ં ાં ૂકી ા ા ે ૢ ે ર ે ારી ા ા ે ાે ી, ે ું ે ે ું ે ા ો કા દો રદ ો. ે ુ ા કો રડાં ા ો ુ ા કે ા ંડાર ે ! ા ે ૃ ો ા ો ાર ો ે. ે ાર ા ે ા ા ે કિ ી ે રા

• ા ૅદ ૅક ં •

ુ કૂિ ાં ે ાં િ ા ો ા ે ે ાં ા ા-િ ા ૮ ે ી ે ી ા ી િ ક ા ો કર ી. ાર ી ંકૂિ ા ' ા ૃદે ો , િ ૃદે ો ' ા ૄ ા ા ી. ા િ ા ી ા રી ં ા ો ા ાત્ર ે ર ા િ રં ુ ા ી દિ ા ા ા ૅદ ૅ ી ર ે ે ે ાં ે ક દા ર ો ા ી ા ા િ ુ ે ા રે ો ૃ ી ે ા િ ારો ા ર ે ા ે રી ા ૮ ાં ા ક ા િ ી કે ા ા ા ે ાે ંકારું કર ા ી દરેક ક ે ાે રી ે ડ ી ે ી. ૃ ો ાત્ર ો ા ા રિ ાર ો િ ા ે દે ો ૄ ાર ો ો ા ી ા ે ા ાં ે ૄ ાર ા ે ી ે ે ું કર ાું ે ે ી દ ા ા િ ા ો ા ાં દ કર ી.

ાદ ા

. ે ા દો ા ે કૂિ ાં ા ે ા દો ો.

( ) ાદર ( ) કો (૩) ુ દ ( ) ૅ
( ) િ ા ી (૬) ોર ( ) ાં ુ (૮) રડાં

. દા ા ે દ ો. દા. . : ા - ે ા

( ) ડ ( ) ું ા ી (૩) ( ) કાર
( ) ુ ા (૬) ં ( ) ૃ ંડી (૮)

.૩ ા ે ા દો ો ો ક ે ાક ા ો.

( ) ૃ ી ( ) ા ુક (૩) ે ા ી ( ) ડા ીડ

.૪ ' ા ા ' ે દો ો ેક દ ે. ે ા ે ે ા દો ા ે ેક ેક દ ે ડ ે ે ેક દ ા ો.

(ુકી, ત્રો, ાકર, ેદા)

( ) ૃ ( ) ોકર (૩) ેદા ( ) કા

. િ ો ે ે ા ૈ ા ેડ ા ો.

‘ ’ ‘ ’

( ) દં ર ી ું ાદર કર ો

( ) કિ ું દરકાર કર ી

(૩) ેું ી ું ા ૈાં ડી ું

( ) ર ા કર ી ૈ ાર ું, ું

( ) ૯ં કરું ા ા ા ો

.૬ ો૭ િક૯ ંદક ાક ફ ો.

( ) ા ોકક ા________ ી ે

( ) ા ( ) ાર (ક) ેરિકા

( ) રા ેકા દો ક ોિકે ા- ા ________

( ) ાંદા ડે ો ે ે દૂર ાડો ાં કૂી ા ા ાં.

( ) કા કરી ક ા ો ો ર ાં ી કા ી ૂક ા ાં.

(ક) રડાં , કા કર ા ર ે ૮ ારે ે ે દૂર ા ાડો ાં ોડી ા ા.

(૩) ુત્રં ાં ૂો ડે ે ાે િ ાે ે ા ે ે ાં ે ાં________

( ) ા ાર ેરં ેરં ી ૂો ી િ ા ી કરી.

( ) ફૂ ાં ફૂ ાં ૃો ી ડા ી ો ર ા ાં ા ા ાંડી.

(ક) કા ા ા ા- ા ા ુકડા કરી ાં ા ાંડ ા.

( ) ો ા ા િ ાે ક ી ડે ે ાે ુત્રે________

( ) ાંદડાં ી ારી કરી

( ) ા ી ારી કરી

(ક) ા ાદ ા ી ારી કરી.

. ા ો, ે ે.

( ) કા દાું ૯ં કર ારે કર ા ાં ા ી

( ) િ ા ર ી ા ી ાે ુ ાે ર ા કરી

(૩) ં ાં ી ા ા ા ી ુ ાે િ ાે ા ા ા ારા ા

( ) ે ેરા ેકા દો રદ ક ોિ

.૮ ા ાં ો૭ િે ો ે ો.

( ) ________ કા દો

( ) ________

(૩) ________ ં

( ) ________ ુત્રો

( ) ________ ાં

(૬) ________ ૈે

.૯ ે ikિ દ ે ‘ ી’ ૮ ા ાક ફ ો.

દા. .રા ી ે ો.

ા :રા ા i ા ી.

( ) ુરિ ો ા ુર ો.

( ) ુરુ ા ા.

(૩) ી ા ા કા iકુ ી.

( ) ીી ુંદર ોક ો.

( ) િ ા ો ે ા ો િત્ર ો.

. ારાં દાદા-દાદી ા ા ા- ાી ેકેીરી ે દદ કર ો ે ો.

★ ‘ રડાં ાડાં ા ે’ક ે ા ોકક ાદ્વારા ાિક ા ે ાી કો ક ે ે ાિક કર ી ા િ ં i ક ો.

ક૯

★ ારાં ા ા-િ ાકે દાદા-દાદી ી દદ ી ારા રિ ાર ી ો ા i ો ી ાર ે ી ી ં ા િ ુ ૈ ાર કરી ર ા ડી ે ે ા િદ ેકે ા ે ે ા ો.

✪ િ ે i ✪

ો ેિ ા ા ે...

ં ્, ેક ા i, ા કરું ે ારા iી ુ ો, ૧ િ, ડં િ ા, ો ારું ે િ ા ે.

ંિદરે , ાું, ા ા ં ે ારાં ક ં iી ા ં, ો, ો િ ા ો ારી ે િ ા ે.

ં કરું, ૮ ં કરું, દ ા કરું ે ારા િ iી ંકાર, િ ા, ો ા ો ા િ ા ો ારી ે ા ાિ ા ે.

ે ર ા૮ ા, ં ાંાકરું ે ારું ા ે ારા i ે, કરુ ા, ૈત્રી, ાંદ ા ો ારો ારી ા ેો ં ં િ ા ે.

– કુંદિ કા કા ડિ ા

ો ે ુ ુ ા- ા ે ો િ.

❀ ❀ ❀

ં ો ા ા

િ ુ ા ેકા

ગિજુભાઈ બધેકા : ‘ગિજુભાઈ’ તો તેમનું હુલામણું નામ હતું. તેમનું પૂરું નામ હતું ગિરજાશંકર ભગવાનજી બધેકા. બાળકો પ્રત્યે તેમને અપાર પ્રેમ હોવાથી તેઓ બાળકોની ‘મૂછાળી મા’ તરીકે જાણીતા થયા હતા, ગુજરાતમાં મોન્ટેસરી બાલશિક્ષણના પ્રણેતાએ ‘બાળવાર્તાઓ’ અને ‘બાળસાહિત્ય ગુચ્છ’નાં સોથી પણ વધારે પુસ્તકો દ્વારા આદર્શ બાળ સાહિત્યની રચના કરી હતી તેથી તેમને ‘બાળસાહિત્યના બ્રહ્મા’નું બિરુદ મળ્યું હતું.

‘દક્ષિણામૂર્તિ’ માં શિક્ષક તરીકે ફરજ બજાવનાર ગિજુભાઈએ ‘પશુપંખી ગ્રંથમાળા’નું સર્જન કર્યું હતું. તેમાંથી જ પ્રસ્તુત પાઠ લેવામાં આવ્યો છે.

આ પાઠમાં દરેક પંખીની વિશેષતા દર્શાવવામાં આવી છે. માણસો વિશે પક્ષીઓ શું ધારે છે તેનો ખ્યાલ પણ તેમાંથી મળે છે. પંખીઓ મહાસભા ભરે તો તેઓ પોતાની શક્તિઓ વિશે શું કહે અને માણસજાત વિશે કેવી કેવી ફરિયાદ કરે તેની સુંદર કલ્પના અહીં વ્યક્ત થયેલી છે. બાળવાર્તા કહેવાની લેખકની સ્વાભાવિક કુશળતા આ પાઠમાં જણાઈ આવે છે.

ં ી ોક ે : “ ા ો ો ા ા રે ે; ા ા ં ુ ો ે ા ા રી! ૯ ારે ા ે ા ો ા ા ર ી ું ા ે ેક ો ં ા ા ી ”

“ ા ો ા ે ેકરી ે દુઃ દે ે. ા ં ડાં ા ે. ા ં ીં ં ો ા ે ારી ા ે ે, ો ી ો ી િ ો ં ા ં ે ા ં ા ે કા ે ેકે ે ે, ે ો ા ા ો ે ો દ ી ર ં રાં ં ૂરી રા ે ે. ો ું ા ી કૂર ા ો ા ે ોકાર કર ો ે ે રા ો કરી ે ી ર ોક ં ા ે ું ા ડે ું ા ે ુ ી ેક ી ો ે ડ ડી કી ે ”

ા ા ી ૯ ા ેર ૈ ારી ો ા ા ી. ં ી ું ો ું ં ા ા ા ં ડ રીકે ં દ ક ુ. ોદા રી ા કાં ા ં ૃ ો ી ા ો ે ા ો ે ા ં ત્ર ા ી ારા ો કી કરી. ં ે ં ે ે ાડે ાડે ા ા ી ત્રિકા ો ં ા . રદે ા િ િ િ ો ે ા ં ત્ર ોક ા ં.

ક ં ે કા રો ં ે ક રીકે ોડ ે કરી ે ૦ ા ા ાગ ં. ક ૂ રો ે ો ં ો ે ે ા ો ે ારે ૂ ં. કો ે ં ી કા ં ં રોકી ી. ૈ ારી ુંદર ી.

ે ા ો ા ી ં

દે રદે ં ે ા ો ં. કા ીર ો ા ો ો; ં ો કર ોર ો; ં ા ો ા ો; ુ રા ી ક ી ી; િ ા ી ો ી ે રોિ ા૦ ં ં. ં ા ારી ી.

કા કા ો ાર ં ા ી , ે ં ે ાર ી ા ો ો. કા ં ક્રે ા ી ેર કર ા ં ા૦ ો ો.

ાર ડ ું. કૂકડા ો ે ે ા ો ે ાડ ા રા ા ા. ‘કૂકડે કૂક કૂકડે કૂક’ ારેકોર ર ું. ે ા ો ી ા.

ોદા રી i િ ઁ i ા કરી, િત્ર ી, ી ે ા ું ા ા ા iડું. ં ાું ા ું. ાડ ે ેકરા ો ા ી ૂ ઁારા દે ા ા. ી દે i દ ઁ કરી ા ા ા ા i ાિ ા. ેદ ી ૂરા ા i ી ી. ંડ િકાર ીં ો. ાનિ ેિ ા ા ા ે ી ી.

ુ ી દર ા ૂક i કાકાકૌ ા ે ં ાિ ા ી ી કું : "ેકત્ર ે i ી ંુ ો ે ી િ ી ો! ં ુ ી ી દર ા ૂક ા ો ો ું. ુ ાે ે ી ી ોિ રુડરા ાે ે. ા ા i ે ા ી કો ી. દ ી ારી i િ ા ી કા ી ે ા ડ ા ો ું ા ૂર ે. ે ે ેક ે િ ા ા ા ાું ા ેું ે. ા ે ાે ે િ ા રેું ે. ે ે ી ઁ ી ો ે ી ી ારી ે ા ી ો ા i ે ારો ક ીં ે, ે ાે રે ર ે ો કાર ા ો ે ે."

ા ો ી ે ી કી ા ર ા ી રકી ે ા કું : "ં ા કાકાકૌ ા ા ે ેકો ાું ું." 'કૂકૂ' ે 'કોકો' ે 'કુ ક કુ ક' ે 'ા ા' ા ા ાે દર ા ંૂર . ક ક ા ા ો ી ી ો ો ો ો. કા ા કાં ા ા ી રદ ા ી, ે ે ુ ી દર ા ૂક i કું :

" ા i ારે i ા ો ે ે ો! ે ુ ી દર ા ૂકા ી ાે ે ક ા ી ે ે ાે ં ા ો કાર ાું ું. ોડા દો i ં ા ે ે ો િ કરા ી .

“ ા ૃ ું ર ાિકા ે. ેું દા ે ે રે ર ુ ં ો. ે ં ીં ં
ે ં ં ુંદર ેકે િ ા ારા ો ુ ં ે ે ો ા ી ો ી ં ો ે ે. ે ં ડાં િત્ર ા
ે. ુ ા ો ે ે ીર ી ા ં ં ે ે. ેક ેક ડું ો ા ી ડા ે ડું ા ે! ે ા ં ા ા ં ી
ે ે ી દ ે ાર ે. ેક ાર ે ો ા ે ી ા ી ો ી ે ારી ા ા!
ા ે દોડ ા ં ં ોિ ાર ા ે. રે ર, ુ ા ે ે ો ા ક ે.
ા ૃ ુ રીકે ૂંા ા; ે ાુંકા કા ાૃું. ી ે ો ી ં ો કરી, ી ી ૂંડી
રા ી, ો ા ી ે ા ા ે ો ર ૂક ાઃ
“ ા ે ો, ે ા ી ા ો ૃ ા કર્ ે. ે ી ે િ ી દૂર ા ાડ ા
ેકરા ો ર ર ી ે ી ે. કો ોર કે ા રું ુડદું કો ી ું ડ ાું ારી ં ા ં, ે
ારી ં ીર ર દા કર ા ડી ે ી ે, ે ી ડ ી ી ે ો ા કર ો ે ારું કા ે.
ારા કા ં ર ે ે દદ કર ાર ડી ે ો ા કા ડા ં ુ ો ા ે ી ી ે.
ૌ ે ા ા ડ ડા ા ે ી કો ી ં ુરા ી ે ા ા ે ારી કરી.
ી ા ા ા ે ોૃ ાઃ ા ી ંડ ી ં ુરા ા ા ા રી ે, દરિ ા ા ા ો
કો રી ી. ં, ાર , કૂકડી, ક ેરે દરિ ા કર ા ેક ો ા ે ા ો દાર
રીકે ં ં ું ા ૂ ું ું. ં ી રી ે ા ક ે.
ં ે ા ાર િ ા દર ા ો ીકાર ક ાં.
કો કં કો ા ે દર ા ૂકીઃ “ રે ર, ા ે ેક ા ો િ ા ા ી ર ે. ં
ારું ું કે ા ેકા ે ા ે ૂરે ૂરો ા ક ે.”
ૃ ં ો કા ડો ે ડી ેદ ારો રીકે ાર ડ ં. ે ા ા. ુ ે ા િ ા ા
રીકે ૂંા ો.
ક ૂરે ા ં ા કરી ક ુંઃ “ ા ી ંદ ી રા ર ે. ે રે રા િ ા ા ે.
ા ે િકારી ોકો ે ે ા ી ે ી ા ે ી ં ી ો ો િકાર કરા ે ે. ે ા રી ેકે ે ી ે ો
ારા ે ા રી ા ો ે િકારી ો ી ા ે.”
‘ ી ી’ ‘ ુ ુ’ ે ‘કુ કુ ’ ા ોકાર ા ે ક ૂ ર ું ા ૌ ે ીકા ુ.
કા ડા ો ા ો ા ં ી ેક ો ો કા ડો ો ોઃ “ ારે ા ું ે ેકે ં ારી કા ં
ી ં ા ી કો ા િ િ િ રીકે ા કર ા ો ો ું. ારી કો ે ેર ુરા ુંકેું ુંદર કા
ક ુ ે, ેું ો ક ્ કર ા ારું ી ર ું ે. ારી ા ી કો ે, ે ી ા ી ંદકી ે
ે ાડ દૂર કર ા ે ે ા ી ે ે ી ે દુિ ા ા કો ુરા ા ા ે િ ા ી ો, ે
ારું કા ેક દિ ં રા ી ે ો ા ંદી ડી રી , ા ા દે ં ારે ં ારે રો ો
ા ે ારેકોર દુઃ દુઃ ડે.

“ ારીકો ા ારી ંડ ર ી ે ક ી ા ર ૂ કરું ુ. ે ે ી ે ીકો ા ુ ો ારી ોર ો ે ા ે ે. ે ો ૃ ે કરી, ો ા ં ડાં ારાં ે ં ૂકી ા ી ે. ારી ો ી કા ડી ા ો ે ુ ી ો ં ડાં ે ી ે ેરા ા ે. ા ા ંકો ા રા ા ી ા ર ે.”

ી ે કા ડા ી દર ા ર ા ી ં ીર િ ાર ા ા ુ રા ી, ા ાળુ.

ેક ર ા ર ી ે ી ે ે ંદા ી ી ં ે ર ે ે ુ ુ કર ા ી ો દર ા ાળ ો :

“ ા ો, ુ ો ારું કે ુ ુન્દર ે ! ે ુકાર ે ેકે ં ાત્ર ા ી ર ેક ે ો ર ી ે ા ુ કરું ુ !”

કા ડો િ ડા ો ે ડી ડ ો ! “ રે ા ા , રા ો રા ો. ે ો ે ! ુ ો ‘ ુ ેરા ે ૂરી’ ે ુ કરે ે. , , ારી ે િ ે ી ુ ા ! ારા!

ો ો ો ર ુ, ુ ે ી ી ારી ં િ ા રી.

કા રે ી ી ા ે ો ાદ ે ે ા ે ા ા ે ક ૂ ર ે ાર ી ા ો કરી. ી ં ી ો ે ે ં ે ં ે ી ુ ે ી દર ા ૂકં ે ો ી :

“ રે ર ક ૂ ર ે ુ િ ર્દો ી ી ુ કો ી. િ ત્ર ૫ ાર ા ે ા ં ી ૂ ર ે. ાર ં ી ો ે ો ક ૂ ર ી ે ડે ! ા ાર – ાર ી રા ૂ ં ર ી ક ં ી; ે ો ો ા ે ર ે ે; ે ો ે ો ે ે. કો ાર ી ેક ે ારી ં ે ો ી ુ ૂરી ૂરી ે રે ે. ા ો ે ો ક ા ં ા ો ં ે ા ો ી. ં ી ો ા ં ા ા ે ી િ ા કરું ુ.”

ં ી ો ે કા ર ા ે ી ા ી ી ં.

ત ાર ી ે ર, ક ૂ ર, ો ં ે રે ી િર ાદો ો ા . ા ે ં ડાં ા ે ે ા ી ે ‘ ર ’ ા રા ો ક િ.

ા ો ોડા ે ં ુ ો ી ા ં ી. ે ી ે ે ર ા ી કે ે ે ે ે ં ા કે ક ુ ે દિ ેકો ી ે ો ા ુ િ.

ે ા રા ં ૂ ડ ે રા ો ોકીદાર ી ી, ા ર ા કરી. ી ર ો કા િ ક્કે ો.

ડૂ કી ાર ા ી ર ં ક ે ી ા ી, િ ા ાર ા ં ા , ુરા ં કા ડો, દોડ ા ં ા ૃ , ે કૂદ ા ં રૉ િ ા ાળ ં. ાદાર ા ો ા ે ો , કાકાકૌ ા ે કુ કુ ૂ ા ા. ી ે ોગ ા ા ે ા ગ ં.

ી ા ા ો ો ાલ ો. ુ ર ક ં કો ા ે ા ા ં, ક ા કરી ોર ા ા ા. ુ ુ ે ી ી ી ે ં ા ી. ે ા ે ી ં ોર ં ક ા.

ી ુ ી ં. ા ા ુ કા રૂ ં ુ.

● ા ૅ દ ૅ ક ●

ુ ા ં ુ દ કરા ાં ે ાં િ િ ા ો ા ા કા ૅ િ ે ૦ ા ી િ ા ો ે િ ાિ ુ કર ા. ોફદારી, દર ા , રા ે ર ી ં િ ૫ ાં ાિ ી ા ી. ા ી િ ા ે ર ા ા ી. ી ી ા ાિ ી ાં ી ે ો ા ી ા િ ે ક ુ ક ર ુ કર ા ં ુ ્ર ં ુ. ા ા ા ો , ં ા ે ર ી ાિ ી ા ા ા ે ા ો ર ી ં ી ો ે ી ેરા િ ા િકરી િ ા ો ાં ં ૦ ો ી, ે િદ ા ાં ી ે ક ા ે ર ા ા ી. ા ે ા ા ં ી ો ક ક રી ે દદ ા ે ે ી િ ુ િ કર ી. કા ડો, ડી, ી ાંકા ોિ ા ૯ે ા ે ‘ ા િ ા ી’ ા ે ાંક ી ે િ ે િ ા ો ાં ૃિ ા ા ો ્ર કરી કા .

ાૄદ ા

. ે ા દો ા ે કૂિ ાં ા ે ા દો ો.

( ) રિ દ ( ) ાંડ ો (૩) ીડ ( ) ે

( ) ુ ે ે (૬) િ ૄ િ ા ( ) િકારી (૮) ર ે

. ‘ ા ા’ ે ે ો ા. ે ા દો ા ‘ ા’ ાડ દ ફ ો ે ે ો ‘ ો.

( ) ----રા ( ) ----ુ (૩) ---- ા ી

( ) ---- ા ી ( ) ----રા ી (૬) ---- ા ા

.૩ ુ ા ા ે દ ા ો:દા. .દ ે ક - ે

( ) દરેક ં - -------- ( ) દરેક ર - --------

(૩) દરેક ા - -------- ( ) દરેક રા - --------

.૪ દા ા ે દ ો.દા. . ાિ - ાિ

( ) દો ( ) ા ા

(૩) િક ( ) ે

. ે ા દ ુ ા ે ક દ ા ો.

( ) ાં િ ો ે ં ુ -

( ) િ ા ાક ા ાં ાંિ ાર ો ે ી -

(૩) ે ા ે ે ાકર ાર -

( ) ા ા ા ે ં ુ ક ે -

. ૬ ો૭ િક૯ ા િ ા ્ ંક ો.

( ) ા ા ા ંડ રીકે -------- ંદ ક ુ.

( ) ીર ું ં

( ) ાડો ા ું ં

(ક) ં ી ું ં

( ) ા ા ં -------- ે ે ે ક રીકે ોડ ે કરી.

( ) ક ં ેકા રો ે

( ) ક ્ રો ે ો ા ો ે

(ક) કા ડા ેકો ે

(૩) ે ા ો ે ાડ ા ુંકા -------- ે ક ુ.

( ) ોરે

( ) કૂકડા ે

(ક) કો ે

( ) કાકાકૌ ા ે ુ ી રીકે રુડરા ી દર ા ્કી કાર કે --------

( ) ા ી કા ી ે ા ડ ા ો ુ ા.

( ) ે ે િ ૭ ા ા ા ા ું ા ૯ ું ુ.

(ક) ે ે િ ર ી ે ા ી ો ા ં ારો ક ોં ો.

. ક ા ા ાક ા ં ે ો.

( ) કા ીર ો - ( ) ં ો -

(૩) ં ા ો - ( ) ુ રા ી -

. ૮ ક ો ેકો

( ) ુ ી દર ા ્ક ાર - ________

( ) ાિકા ું ા ં ી - ________

(૩) ી ી ે ં ો ા ા ે ો ો ાર - ________

( ) દરિ ા કર ા ેક ો ા ે ા ો દાર - ________

( ) િ ા ા રીકે ું ા ાર - ________

. ૯ ો ું ા

( ) કા ડા ો ેક દિ ો ા ુંકા ં રા ે ો ________

( ) ાર ી ાર ે ારી ં ે ો ________

(૩) ં ી ો ા ી દુઃ ી ે ા ા રે ો ________

. ો૭ ે ેડો.

‘ ’ ‘ ’

( ) ફૂ કી ાર ા ં ા
( ) િ ા ાક ા ં ોં િ ાર રોિ
(૩) ુરા ં ા ૃ
( ) દોડ ા ં કા ડો
( ) કૂદ ા ં ા ક

. ે ા ં ો િ ે ા ા ો.

( ) ો , કાકાકૌ ા ેકુ કુ
( ) કો , ોર, ુ ુ ે ે ા
(૩) કા ડો, ી , ડી

. િ ા ક ે ા ો.

( ) ં ી ો ી ા ા ો ા ો.
( ) ી ોં િ ી દૂર રે ાંુકાર ા ો.
(૩) કો ે ો ર ી કા ડી ો ે ો ત્રા ા ો.
( ) ી ો ી ા ા ં ા ો ે ે ી ે
ે ા ા ંુકાર ા ો.

. ૩ ે ં ો િ દ ો.

ોર, ો , કા ડો, ક ી, ક ૂર, ાર ી, ં , ો, કૂકડી, કોકિ

. ૪ ‘ ા ૃ ’ િ ે ી ા ો ો.

★ ં ી ો ે ા ર ી કે ા કે ા કાર ી ેરા િ ા ે ે ક ો.

૬૯

★ ા ા ં ે ો ૯ે ો ે ે ં રદે ી ં ી ો ી ાિ ી ન્ર ે ર ી ે ી ે ‘િદે ી ં ી ો ી
દુિ ા’ િ ે ો ે ુક ે ાર કરો.

ાદા કા ા

ઁ

/ ૯/ ૮૬ 3/ ૮/ ૯૩૬

ાદા કા ાં ાં ા િ ા રુ કા ા. ે ો ઁ ં i ો ી ી ૨ે ૨, ૮૬ ારો . ે ા િ ાં ા ોરા રા ે ે ા ાં ા .

ા ાં િ રું ું ે ે ે, ૅ ેી ા ા ોં િ ે ે ે૨ ે i ીં. ે ો ા ી ૢ ોઁિ ાર ે ા ે દ ા ુ i. કો ંદુઃ ે કે. કો ંદુઃ ુ ે કે ુર ે ી ારે ા .

. . ૮૮ i ાર ી કોં ે ં ેું િે રા ંુ૮ ારે િ ા ી ૨ ો ી ૅી. ે ે ે િે i ા ૨ ૨ ી, ા ાદે ે ા ો i ા ો ૨ ૢકે i ૭ i. ે ા િ ૨ ે ા ો ી ડી ૨ . ી ી ે ો દે ે ા i કા ો કર ા ા૭ i. ત્રી ો ી ે ા કર i ંડ ો i ા ડ ો ા ે ા ા૭ i.

િ ા ા િ ા કું ા ા; િ ઢ્ઢા ારા ા ત્રી ા. ે ે િ ા ે ે ી ી ૃિ કર ા ાે ૂર ી ોક ા ા ી. ા ી િ ા ોકે ા ેદે ે ા i ૂરા ે ીકા કર ા ા૭ i. ે ું ૨ ાે, ે ું ાે. ારે ું iરે ા ી ીક૭ ો ૮ારે ા ે ે ે ે ી ી ાર ાર કરે ી.

િ ા ા ોદાદા ા રો ા િ ૭ ા ા કૃ િ ાે ે ે ારે ોં. ે ો ક કાંિ ી ે ૈ ારી i ડ ા ે ' ાર ી કાન્િ i ા ા' ું િ રુદ ા ા.

ૅ ી i ે ી ા ાદી ો ી ી i રરાષ્ૃી ા ા i ે ે ા ી રા ી ે ૈ ાર કરે ો દ ર ૢ ક ોં ે કું ું કે, ' ા ે ારા ાર દે ો દ ! ી ે દ ૢકે ે દ ે ા ી ા ી ી. ા ો દ ૅી ી ા ા i ર ૢ કરી િ ા ે દે i ા - ા ા ા.

િ ા ે ી દ ી ા ે ૯ ાદિ ો i ે ક i- ૢ i ડી ે i. ાત્ર િ ા ક ા ર કર ે ીદે ા રા ા.

ેર ી ોં , ૯૩૬ ારો ' ન્દે ા ર ્' ાર ાે ે ેદે ોડ ો ો.

ત્રી ો ોકો ાે, દે ાે ારે ો ે ંકરી કે. ે ું િ, ા ૃિ ું ેડ ા ાે ા ે ર ે ે ૈ ાર ર ે ું ે ે.

– ા ત્રિ ેદી

ા ો કા ે ા ું િ ું ે.

❀ ❀ ❀

3 ાદિ ાદ

ા `

ા ` : ૈરાષ્ ં ા ` ા ર ી ા ં ` ો ે ો ો. ુ રા ી ાર ુ ી ` ા. ` ુ ા ાર ા રા ા ા. ' ' ` ' ુક ુક ાડી' ` ા ા ` ા ત્ર ા ત્રી રીકે ` ` ુંદર કા ારી ી ી. ` ` ર ` ા ા ાિ ો ` ો ડે ` ી. ' િ ા ્કી'; ' ડૂકિ ો-દડૂકિ ો', ' ` ો' ` ં ર ાત્રો `. ા ં ર ાત્રો ` ા ા ` ત્રે ો ી િ િ ં કરી `.

ુ કૃિ ં રા ો ` કિ કાિ દા ો ` ક ` ` ા ં ાળ ો `. ો રા ા ો ા ા ં કિ ારે રા ી ા ં ા ` ા ` ા ` ાક ` ` ાદ રા ` ` ૃરિ ા ાુ ા ` `. કાિ દા ો ` ક ` ` ` ા ` ી ર ` `. ` ` ાર ્ િ ો ો ` ાદ ં ી ` કિ ` ારે ` ્ ` ` કે, ` ` ા કરી ર ા `, ` ો ો રા ` ારે ા ાડે ` ` ` ો ુ ા ી ા કર ા ો ાુ ા ` `. ાારે કિ ` ` ` ` કે ા ` ` ા ં ો ` ` ા ` ાદિ ાદ કર ો ` ્ િ ક ` ા . ા કિ કાિ દા ાર ્ િ ો ી ા ` ા ` રા ો ` ા ં ી દે `.

` ક ાર રા ો ર ા ાિક ા.

ા ` કિ કાિ દા ા.

ા ો કરે ` ` ાલ ા `. ાર ં ી ુ ો ા ` `. રા ો ુ ` ` ` ્ ` ` કે, કિ રા ! ા ા ` કાં ા ો ો ુ ો ુ ુ

કિ ક ` : કં ીં.

રા ક ` : કં કે િ ો ુ ો ો ુ ` `. િ ો કુદર કાં ા ા ા ` ` દા કરે !

કિ ક ` : ` રું.

ા ` ાર ાર ુદી ુદી ા ો રા ` ્ ી, ા ો ુ ` ` ` ક ` ો કિ કાિ દા ક ` ` કે ા, ો ુ ` `, ા ો ુ ` `, ` રા ક ` ો કિ ક ` ` ા ો ુ ` `.

ાારેરા ો ` ક ુ : કિ, ` ્રિ ા ા ા ો ો. ` ાક ી ` ો ` ાક ો ો ` ` ાક ી ` ો ` ાક ો ો.

કિ ક ` : ા . ` ા ુ ક ` ુ. રા ો ુ ી.

રા ક ` : ો ુ ો ` . ` ક ` ા ` ` ો ` ાક ો ો. ` ક ` ુ કે ા ` ` ો ા ક ો ો ` ` ` ` રા રા ા ારી ા ` ા ` ા ` ાક ો ો.

કિ ક ` : ા . ` ` ક ` ુ. ` ા ક ` ુ.

રા ક ` : ો ુ.

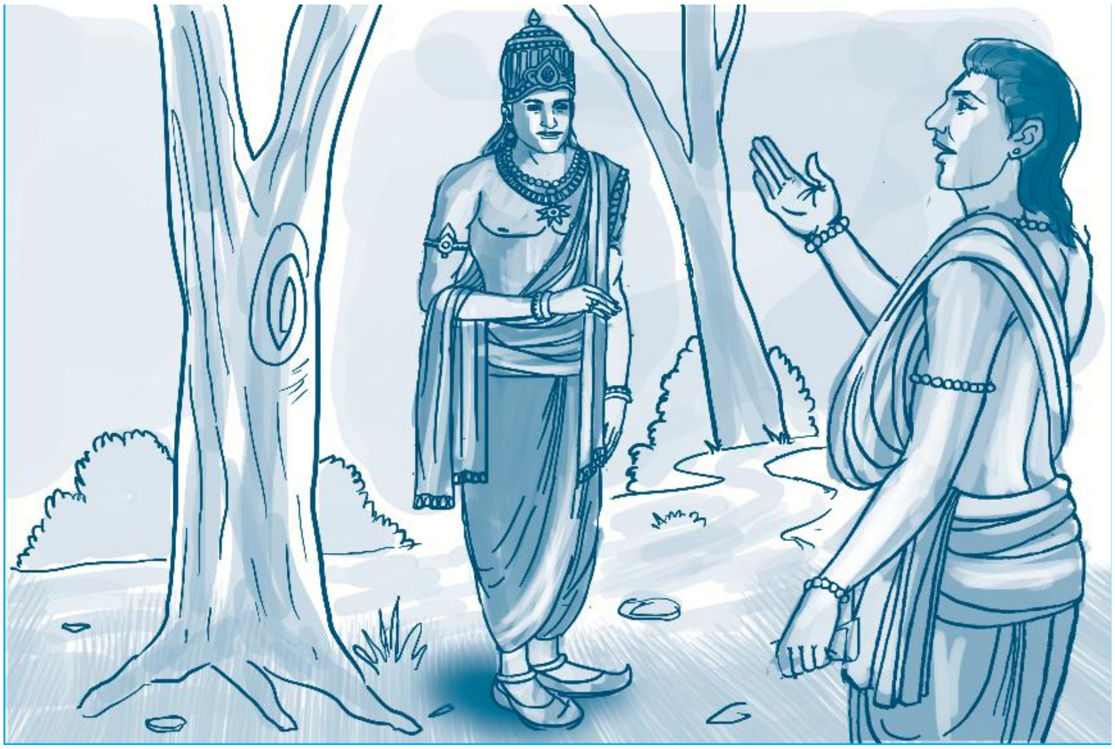

ા ાોકરે ે ાૃા ે.ૃાં ાર ા ાે ડા ે ા.રા ાે ેકાિ કાિ દા ારી ા.

ા ાર ૂર ા ા.

ેક ા ી ી ે ા ા ાિક૭ા ા. ાર ાં ેક ાે ાે ર ા૦ાે. ી ાં ાેડે ા ેાે ાે. ાર ૂર ા ારી ા.

ેકક ે: ાકો ૂા ાદે ે.

ી ેક ે: ારે ા, ાદે ાે ાે ંદિર ાં ા ાે ા ી ે ાં ા ાે ી ી ે. ેા ા ાં ા ા ે ુરા ં ર ું.

ત્રી ેક ે: ા ી ે ાં ા ાે ી ી ાે ા ાે. ા ીરા ે રા . ા ાેકો ૂા ા ુા ે.

ાે ાેક ે: ું ૂર ાે ે. ા ા ુા ાે.

ત્રી ેક ે: કે ાે ારા ાં ી.

ાે ાેક ે: ારા ાં ી.

'ે !'

'ા.'

ા ારે ૂર ા ાદકર ા ે ા. ે ાં ી ાે ા ાે ી . ે ાં ી ારા ારીકર ા ે ા.

ૃાં કાિ કાિ દા ેરા ાે ાં ી ા.

કાિ કાિ દા ે ૂુંકે: ે ારે ક ાે ાે. ે ા ે ી ાે ાે

ારે ક ઃ ા ા . ે ે ી િ ારી ી ે કે, ા ે.

કિ કાિ દા ે ક ુઃ ા ે ે ે ે, ે ું ારી ે ડ ા ે ે ે ૂર ા. કો ક ે ા ે ે i ી ે ું, ી ે ક ે ે ે ે i ી ે ું. ે ા ા ે ે ા ે ે ે ા ે ડ ું ે ૂ િ .

ારે ા.

ો ે ૂર ા રી ા. ૂ ા ા ા ા.

કિ કાિ દા ે રા ે ા ે ે ું. રા ા કે કિ કાિ દા ે ા ી ા i ા ે ા ે ા ે ા કે ક ે ા ા.

કિ ે૯ ા ઃ ા ે ૂ ૂ ુ કે, ા ે કાં ા કે ે ે ડા ી કે િ . ે ા ે કો ક ા ી. ે ી ા i કો ક ે ા , ે ે i ા ક ે ી. ા ક ી ે ે ાદિ ાદ ા . ે ે ે ે ાદિ ાદ કરી ડ ા ે ું ે ૂ િ ા .

ા િ દ િ ક ં

ા કૃિ ું દ કરા i ે i િ ા ે ે રા કૃ ષ દે રા ે ે ા ીરા ા ં ે ા ૂ ી ે ે િ ાિ ુ કર ા. રા ે ી ી ા િ ે, િ ત્ર ા િ ે ે ે ે િ ા ે. કિ કાિ દા િ ે ર ૯ ે િ ા ે. ા કૃિ ા ા ા ા ા શ ે ૂ ી ે ે ા િ ુ ે ઝ કર ું. 'ાદિ ાદ' ે ા ે ી ા ા ી કી ા િ ા ે ા ા ી કા . ા ે ર કર ા કર i ે ર ે ા i ા ે ે ી કા .

ાિ ા

. ે ા દો ે કૃિ i ે ા દો ે.

( ) ર ે ( ) ી (૩) ૯ ( ) કં ક
( ) ા ી (૬) ુિ ( ) િ ૮) ા ા

. દા ુ ે૭ ે ે ડો. દા. .ઃ ા – ા ા
' ' ' '

( ) ે ું ું
( ) ડા ા િ દ્ધા
(૩) ાકા ા ું
( ) ુરા ં ાંડા
( ) ૂ ં ર ી

. ૩ ્ા ા` દો ં ા ્ `ક ો.

( ) કાિ દા_ - _ દાર - ૃ ી - _ ા િ

( ) ાદિ ાદ -

(૩) ારા ારી -

( ) ્ ા -

( ) ્ િ -

. ૪ ્ા ા` દ ા ો. દા. . ્ ` - ્ િ

( ) ડું ( ) ાં ુ (૩) ો ું ( ) ો ું

( ) ર (૩) ા કું ( ) ુ ું (૮) ાદું

. `ડ ુ ા દ ફ ો.

( ) ૂર ા ( ) ુરી ા (૩) ાદ ી ાદ

( ) ર ( ) ક (૬) ોક ી ા

. ૬ ો૭ િક૯ ંદ ક ાક ફ ો.

( ) `ક ાર રા ો કિ કાિ દા ા` --------

( ) ર ા ોક૭ ા

( ) િ કારે ોક૭ ા

(ક) ુ કર ા ોક૭ ા

( ) રા ો ` કિ કાિ દા ` ક ું કે --------

( ) ` ૮ ાદી ી ા ો.

( ) ` ્રિ ા ા ો.

(ક) ` ાં ા ો.

(૩) ાર ાં ા` ો ર --------

( ) ી ર ` ડ ો ો.

( ) ાડ ા `કે ડે ો ો.

(ક) ી ાં ોડે ો ો.

( ) ાર ્ િ ો ાં ી `કે ર` --------

( ) ા ી` ાં ા ો ી ો ા૯ ો.

( ) ોડા` ાં ા ો ી ો ા૯ ો.

(ક) ા ` ાં ા ો ી ો ા૯ ો.

.   ` i ıકો` ૉ૭ ક i ો ો.

( ) ` ો    ો ` ા` ıદિ ıદ કરી ડ ા ` ું ` ૃિ   ા .

( ) કિ `   ૃરિ ા   ા ા ો ો.

(૩) ા `  ` `   `, `ું ıરી` ડ ા ` ` ` ૃર ા.

( ) ોું ો ` .

.૮   ` i ıકો ો  ા  ` i   ા i ા   ો.

( ) " ા , ˙ ાુંક ˙ું. રા ોું ી."

( ) " ા, કો ૃ ા ıદે   `."

(૩) "કિ રા   ા ા `કાં ા ો ો ું ોું ું "

.૯   ુ ા i કુ કે i ıત્રો `   ા ા

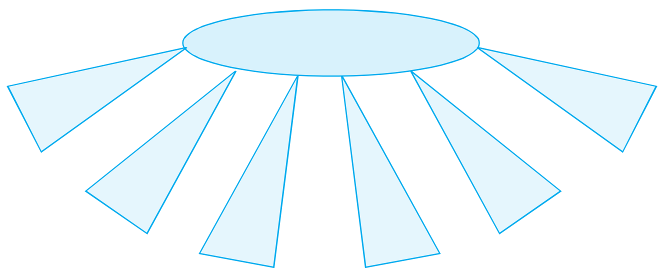

.   ` i ıકો ા કા ો ો.

( ) ˙ ાું   ક ˙ ું.

( ) ું ા ા ા ી `

(૩) ા ! ું ા ા ર `!

( ) ` ો   ા ો ા ો ી.

( ) ıરા   રે   ો.

. ( ) િ દ ો.

( ) કિ   ( ) ા ી   (૩) રા   ( ) ોડો

( )   દ ો.

( ) કાં ો   ( ) ા ો   (૩) ા   ( ) ી ો

.   ` iિ` ો` ` ા કા   ા` ૉ૭   ા ા i   ો.

`ું, ોડું,  ુ, ો ,  ોિ ıર,  ˙,  ıર,  ાું, `, દ , ા, ત્ર

( ) ુ ા ક િ`   :-

( ) ˙ ા ા ક િ`   :-

(૩) દ ˋક ા ક િ`   :-

( )   ા ા ક િ`   :-

. ૩ ક ર, ોર ો કો ેક ૂક i ો.

★ ‘ ાદ િ ાદ’ ે ે ુ ે ા િે ‘ i ્ િ કરો.

કંu

★ ન ર ે ો દદ ો ક િ કા િદા ો ા િ ો ે ો. ે ે ે ો કૃ િ ો i ા ો ો ેક ર ુ ો ત્રક ા ો.

✪ ે કૌ ૯ ✪

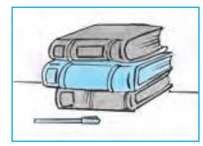

િ િ

★ ો ે ો ંડ (રિ ેદ) દ ા ્ક i ો ે ે ો ો ે ા શ ો ા ા ો.

ા ોદુ િ ા i ાર ેાડંકો ાડ ાર ા ંન ા ો ા ો િ ેકા ંદ ો ન . . ૮૬૩ i ાર ો નુ ારી ા રો કો ક ા i ો ો. ે ા િ ાુ ા િ ૠ ા દ ે ા ાુ ા ુ ે રીદે ો ુ. િ ેકા ંદુ ા ુ ા રેન્દ્ર, રેન્દ્ર ા િ ા િ કી ા. ા ક રેન્દ્ર ્ ુ િ ા ો.

ે ો ાદ િ ે ે ્ ો ા ો ડી ેક i ે ે કડકડા ો ે. ેકૉ ે i ા ૮ ારે ે ા ેક ે ા ે ેકુ ુ. “ ા ો ેi િ ાર િ ા ારે ે ો ો.” રેન્દ્ર ાત્ર ા i ો િ ાર ા ેુ િ; ેર i ે ા ા ર ા. રીર ેુ ક ા ેુ. ો ે ુ ુ ોુ ેુ. ે ે ો ે – ો i ારા ૯ ો ો ા.

. ા ો.

( ) ા ો િ ેકા ંદુ ા ુ ા –

( ) િ ેકા ંદ ા િ ાુ ા –

(૩) િ ેકા ંદ ા ન ુ –

( ) િ ેકા ંદ i ા ાુ ા –

. ુ રિ ેદ i િ ેકા ંદ ો ક ક િ ે ા ો દ િ ો ે ે ો ૯ે કરો.

. ૩ ે ા ે ે િ ેકા ંદ ાે ુ ક ુ ુ

. ૪ ા ા i ાે ા દરેક િ રા િ ો i ા ો.

. િ ેકા ંદ ો ન ારે ો ો

ોુ ો ાક i ો ેુ ે.

❀ ❀ ❀

૪

ડું

ે ત્રિ ેદ

ે ત્રિ ેદ : ર ુ રા ુંકડી ે ું ે. િ ેત્ર ાં ો ા ો ે ા ાપ ા ો ા ે ો િૃ
ા ો ર ા ે. ુક ા ા ેત્રે ે ું ોં ાત્ર ો દા ે. ' ા ું ા ા', ' ા ' ેરે ે ા ુક ા ા ે ો
ે. ' ા કડો ક દરિ ો' ૂંકી ા ાં ો ે ે. ા ાિ ેત્રે ે ે ારું ે ું ે કા ક ુ ે.

ુ ુક ા ે ા' ા ' ે ાં ો ે ા ાં ા ો ે. ીં ે કે ા ંકૃ િ ે ર ો ો ર ંકૃ િ ું
ોકા ક ' ક ુ ે. ેર ાં ે ો ે ા ાર ેરં ા ે ો ુ ા ો ા ા ા ાં ે ોકર ા ે દ ે ેર ાં ોકરી
ે ે ે. ે ો ે ા િ ા ૃ ૃ ો ે. ે ર ો ાડ ાં ડે ા ોંડા ા ોક દ્વારા ા ંકૃ િ ે ૃ ો ા ો
ે. ેર ે ેંકો ે ો ા ો દીકરો કે ો ાડ઼ ો - ે ો કરી ક ા ો. ે ો િ ા ો ો ેદ ા ો ાર
ો ેં ુ ' ા ુક ા ' ા ે ે.

ા ા ે ેકોદા ો ૂકી ે ો ે - ો ે ાડ ા. ે ો ' રી ર ડાં ર ો ેરા ો ારી ો
ર ંડા ે ો ો ો ો; ે ે ે ો ર ે ો ં. ૃ ા ો ો ો ો ો,
ૃ ે ો ોરડી, ાિ ા ાં ે ું ક ા ો, ા ો ો ા કડો ક ા, ૅ ર, ાડ ો ે ો ો ા
ૃા ર ૃ ો કરો ડા , ા ા ેરાં ુ ા ે ે ર ે ે ો ા- ા
ા ે ો ા ો ાડ઼ ો... ડા ડ કર ાં ં ો ો ો ક ર .
ે ો ાડ઼ ા ા ે ે ાં ે ાં ા ો ર ા. ે ા ો ે - ો ે કા ા ા. ે ક ાક
ાડ઼ૂ િ ારો ાં ડૂ ો ા ો ે ો ે - ો ે ા ો ર ા ા ે...
- ા ા!
- ં... ે ા ેકા ેક ં ો ા.
- ા ા! ોકરી ો ે! ાડ ા ાંક ા ો ા ો ોકરો ા ા ો ા ે ા ો ો.
ા ા ૃ ૃ ો ે ો ા ે ે ર ા.
- ંુ ે ા ા ... ોકરા ો ા -દૂ ો ેરો ા ો ો.
- ા ો... ક ો ા ા િ ંુ ા.
ોકરા ો ાં ો ે ા ા ાં ા કા ર િ ર ો. ોડુંક ો ો ે ે રી ાડ ા,
ોકરો ા કું ોલ ો ાં - ો ો ો ાં. િ ારો ાં ડૂ ે ા ા ા ા ડ ડ ાં ાં - ે ર ો
ા ો- ે ાં, ાડ ાં ો ંકા ો ર ા ે ા ો ે ડા ો - ોર ાં - દૂર-દૂર ેર ો ા ો દિ ા
ો ા ર ો ો. ા ા ે ા ેં. ોકરો ુ કા ા ે ે ો ો ો. ાડકોડ ાં રે ો
ેક ો ેક દીકરો ેર ાં ે ો ો. ે ો ે ે ેર ાં ોકરી ે ા કે કે ા ા ા ાં!
રા ે ાં- ોં ાં... ા ાં, ે ર ાં ું ો ે ં ો ા ે કે કે ું ળ ો ે ે ે ો ે ે
ેં ા ુ !...

ા ા ે ડો શ ા ે ો. ા ડા ા ંડ ા. ા ુ ા ી ા ા ી ે ેકા ેક ં ી ા - ાડ ા ે ા ી. ાડ ાં ો ં ીં ું ડ ્ ું. ીંડા ાં ી ડ ો ૂ ો ર ો - ે ી ો ો ો ે ર ર ા ુ ા ા ીં ા ા િ કરા ર ે ા ડા ર ા ર ા ે. ે... ા ા ી ર ીંડા ા ે, ોર ા ે- ે ાં- ે ાં રડા ે - !

ેકા ેક ે ે ા ે ી ું. ાં ે ી ાં ો ી ે ી કરી ા ીંકે - દૂર ે ર ે ોકરો ો ો કે ાડિ ો ...

• ા ે દ ેક ં •

ુ કૃ િ ું દ કરા ાં ે ાં િ ા ો ા ે ે ા ા િકરી ્ા ું ા ા ર ાદ કર ુ. ા ડાં ાં કે ાંક દ ો ું િ કે કરી ા ું. ુ કૃ િ ા િ ુ ી ા શ ો ર ેક દ્વારા કર ી. ે ર ું ા િ ી દદ ી કરા ી કા . ેરી ી ાક ા ી ાં ી ડ ી ી ા ડાં ી ં કૃ િ ા ો િ ા ો ે ે ર ા ા ી કા .

ાદ ા

. ે ા દો ાે ા ાંકા દો ા ા ે ે ો ો.

( ) ુ ક ( ) િ ર (૩) ોરી ું

( ) ડા ( ) ીું (૬) િ

. ા ાં ા ા ેડ દો ાદ ા ો.

દા. . ા કડો ક

.૩ દ ૃ ાે ેક દ ા ો.

( ) ાડ ાંી ા- ા ા ાેકરે ો ા ે -

( ) ો ા ારં ેું -

(૩) ેર ા ાક ાર ાે ોકરે ો ા -

( ) ંી ો ોક િ ુર ા -

( ) ા ર ો -

.૪ ેડ ુા દફ ો.

( ) ુો ( ) ડાડ (૩) ુ ુ ( ) ૃી ો

. દા ુ દો ેડ ા ો.

દા. . ોું - ાું

( ) ા ી ી રો

( ) ૭ ુ૭

(૩) ી ી

( ) દુ ો

( ) ડો ા ા

.૬ ોગ િકલ ંદક ેિ ા ૃ ેકો.

( ) દીકરા ે -------- ાં ોકરી ે ા ા ાક િ.

( ) ા ાં ( ) ેર ાં (ક) િદે ાં

( ) ેર ે -------- ેો ો.

( ) ાિો ( ) ા (ક) ાં ડો

(૩) ડા ર ાર ાે -------- ાે ર ાળો ે.

( ) ેાં ( ) ોર (ક) ર

. ` i ıક ો ` ો૭ ક i ો ો.

( ) દીકરા ` ોકરી ી ı ı ı ıર ı ı ` ı૫ ı.

( ) ı ı ` ડો ૹ ı ` ો.

(૩) ` કોદા ી ્કી ` ı ı ı ı ı.

( ) દીકરો દે ı ો ો.

.૮ ı ો ` `.

( ) ı ı ` ` ો ો

( ) ોકરા ી ı ીડો ı ર ` ી ર

(૩) ı ı ` ` ` ુંદ

.૯ ` ı દો ı ı ` ` ું ઼ ı ı દો i ો.

( ) ડાં ર ી ેરા ી ıરી ો

( ) ı ı ્ ı ી ં

(૩) ıિ ı i ` ું ı ી

( ) ્ ર

( ) ેરાું ı

(૬) ક ર કર i ં ી ો

( ) ıઙિ ો

. ` i ıક ો i િ ` ો ` ` ` દો ો.

( ) ı ı ` ડો ૹ ı ` ો.

( ) ıડ i ોું ઁુ ડું ું.

(૩) ેર ી ı ીદિ ı ી ı ર ો ો.

( ) દીકરા ો ેરો ı ો ો.

( ) ıિ ı i ક ı ી ` ું ું.

. દ ો.

( ) ıઙિ ો ( ) ` ં (૩) ઁુ

( ) ં ી ( ) ્ ો

★ ıરે િ૪ iું ું ` ` િ ` ıરા ૫ ı ı ` ં ıદ ı ો. ી ઼ i ` ક ી ı ો.

૬૯

★ ` ર i ેટ્ર ` ો ી ı ` ıદરેક કાર ı ો રો દોરો, ` i ı ો. ` ı઼ ઼ i ıડો.

✪ ` કૌ ૯ ✪

ι i

★ ι i ક ૢ ` `કક ι `.કો ι ιૢ ι i ક ` ` i `` ι ι ડ કા ` ો `.

ે ાદ ι િ ι ો ` ૢ રા ી ૢ ક ો ι `ક િ રીકે કર ι ો ો ι ી ે ι ι ો ૢ રા ી ι ι i ૢ ાદ કર ι ો ι રો કે ો ` `. દા ર ` ` ો – There is little water in the jug. ફૂં i ι ી ેડું `. He is a little boy. ` ι ો ેકરો `. `` ι ો i little દ ι ો ι દ ι i રા ો.

★ ` i ાક ો ો ૢ ι i ૢ ાદ ક ો.

( ) Never leave on tomorrow, which you can do today.
( ) The birds were chirping early in the morning.
(૩) Modern technology has made our living simple and easier.
( ) An apple a day keeps the doctor away.
( ) What is your plan for the future or your dream?
(૬) Nature is God's gifts.
( ) Do not put blind faith in the words of cunning people.
(૮) Never feel jealous of anybody's good position.
(૯) Unity is strength.
( ) One best book is equal to hundred good friends but one good friend is equal to library.

✪ િત્ર ` ✪

★ ી ` ι િત્ર ૢ િરી કરી ` ારા દો i ૮ ી ી ી i ` કરો.
ι િ ι `` ૢ ι.

` ι ાક ι ક i ι ડાં iિ ૢ ι .

ા... ા... ૨ ાિ ક િ ...

દિ૦ ા ાદો

દિ૦ ા ાદો : ✦ િ ` ક ` િ ું `. `૯ ા ૉ ી ત્રકાર૮ ાદરેક `ત્રે કિ `. ``િ ા ` ાદક રીકે કા ` ક ુ `. ા ાિ ક ` ા ા ા` `ક ા` i `. ` ા ારી િ ક ` ા ું `ક કર ું ુ ક " ા ી ારી" કાિ ું `.

રિ ા ાદ` ા' ાુક ા' ુ ક ા ુ રા ી i ુ ાદ ક ૉ `. ` ી ા િ` ા ` ` ાિ `ત્રે ા ક ા ા ા i ાિ૮ i ` ું દા ✦ ી કા .

ુ કૃિ i ૨ ાિ ક ા દૂ િ ` િ દ ાિ ી ા` ી `. ૨ ાિ ક ા ા ૨ ૨ ા ા ` ` ` દ ા ુક ા✦ ા રા ા ાકો ૨ ાિ ક ા ા ા ી ક ા ી. `કે ી િ ડં ા `! ાકૃિ i ૨ ાિ ક ા િ રેક` ા ા ા કે ક ા ા ા૦ ા `. ી ા ા i ` ા ˜ ી ` ` ˜ ા `` `ી iકડાકી ાિ ી ી ા` ી `. ાકૃિ i ડિ ા` ુ ા ા ા ી ા` ૨ ા ા ી ૨ ` `રી` ાિ ી ા` ી `. ા ાિ ી ા કૃિ i ી ` ` ી ાિ ી ા i કારા૮ ક ા કર ા ા `. ૉ `િ કા` '૨ ાિ ક ી ારા 'િ ` ાકો` ુ ક િ `.

ા ા ા i ુ ાદરિ ાકિ ારે ા ા ાર ી ``રી ુ ી ા રે ી ા i ા ૨ ાિ ક ા ક રા ી ા ા ા . દૂ ી કે ✦ ` ી, કાં કા, ા ર, ` `રે `ક ૨ ાિ ક ા દા ૉ ા કિ ારા ૨ ડકા ા ા . ૭ ી િ૯ `કર `ર ા` '૨ ાિ ક ા ' ા` િ૯ ા ી` ાકો i િ ા ા ા ૮ ા ક િ `.

૨ ાિ ક િ ર ા` રા `` ા ` ા ી ` ી `. રં ુ ` ા ા કર ાું ` ા` દ` ી ર ું `. ૨ ાિ ક ા ા ા i ા` ` ા ા ા `કે `ાિ ા ` ા ` ા ું ી. ` ` ી દે કે િ i દર ર` ૮ કરોડ ૨ ાિ ક ુ ૮ ાદ ા `. `i ી ા ા ા ું ૨ ાિ ક િ ર i ડકા `. ા` ુ ી i `ક `ું ા ું ુ કે `કે i ૨ ાિ ક ા . `ર ા ા ા ુ ૮ કરોડ ૨ ાિ ક દર ર` ુ્ર i ા `. ુ્ર i `૨ ાક ા `ૈિ ક િ ા ા ી ા દ્વારા ૮ ા ા i ા` દા ` ` ા ી ર ર ા ા ` ` ા ા i `૨ ાિ ક ુ ા ી ર ું `. ` ા ી રી` ૨ ાિ ક ુ્ર i ડકા ું ર`` ા, ` ાિકો ું ક` ું `કે, ી ા ુ ી i ા ી ા ા ી i ી ુ૨ `.

ું દર ુ્ર i દ ા ી ા ા ા ` ીડિ ા i ` ા ા ર``. ા` ` ું દર ુ્ર ી િ૯ ા ા ` ` ા ` ` ` ું ુ િ કર i ` i કૂ ` રો ` ક ાકો ુ ી કિ ારા ી` ુ્ર ા ી ા કર ી ડ ી ા `.

પ ાિક i ી ્ iકેિક ા ા ા ે ો ુક ા કરી ર ા ે, રંુપ ાિક ોક રો
ડકી ે ા ે િર ે કર ા ર ુ૯ ા ી ે ેં ોક કી કા .પ ાિક ાોડિ/ડે
ી ોં ે ેકે ે ો ા ી કો. ે ે િ i ેકરોડો પ ાિક ત ાદિ ા ે ે ે ે
રિ ાક કર ા i ાે ો ક્ર i ે ાડું રા ો ડકા ે. દરિ ો ો ા ા ે iક રો ં ર ો ી
ે ે ર ી i ેકક રા ોકિ ારા ો ર રા ે ા ા ે ે ે ી ે. ુંદર દરિ ાકિ ારા ે દરિ ો
ી ાડ ો ા ે ૭ કરી ે ી ે. કિ ારા ર રા ે ાક રા કર i ેક ોક રો
ુક્ર i ર ોર ે ે. ે ા ીડોલ્ફિ , ી ા ી ો િ ેક ર ા ી ો ા ે. ા ા
ે i ીપ ાિક ી ે ી ો ીક ી ો ા ાકિ ા ો ી ા ે ે ા ા ી ે. ા ી ો ા ે i
ેપ ાિક ુંોિક ેપ ાિક ા ર ું ે. ેર ો ીિ૯ પ ાિક ો i ેક
દ ો ે ા ે ે i ા ો ે ક્ર i ડકે ાપ ાિક ા ા ો ે ા ેકેપ ાિક ાક રા i
ાે ી ા ી ોકે ાે ી ા ી ો ે ા ે. ક્ર i પ ાિક ી દોરી ો, ો ાક્કે, ેરા ્,
ાિ ા ા ો ેરે ાે રોપ ાિક ો ો, ે ી ો ો રી . ા ે ાે િ ી
દે ાદે ીડિ ો ે ા ા ા ી ર ા ી ે. ડિ ો ે પ ાિક i ા ાે ા ે
ડ ાું ે ે ્ી ે ી ે. ે i ો ા ો ર ો ી ો ે ે ે iેત iપ ાિક
દે ા રું ે. ા ા i ા ી ી ર ુ ાે ે ુે ુ ોકોપ ાિક ી ો ોં ા ી રીદે
ે ી ે.

ા ેત i i ે ેડી ી ુિ િે ી ા ી. દા ુપ ા ે ે. ુરા ાે ું i
ક િ ેક ો દ્વારા પ ાિક ો ોકે ી રા ે ે ો ા કો ો. ે ા ે િ ા ી
ા પ ાિક ો ો રા ે ો ો ડ્રિન્ક ે ા ી ર ા i ો ો ો. ારે
ેરિકા i i ે ા ા ુ ાર ત i૦ િ દી ર ી ૩ ો ે ા i ા ી ે ો
ંદા ૭ ો ો. ા ા iકડા રિ ાક ુિ ર ી ંદા ા i ા૦ ા ે. ીું ેક ત
ા ેું ેકે ો i i ા ીું ત ાદ કર ા ાે ં ુ ા ી રા ે. ે ો દરેક
ા ીપ ાિક ી ો ો i ે ા ે. ાર i ો ો ડ્રિન્ક ી ો ે ા ી ી ો ો i રી
રી ા ી રી ે ા ર ા i ાે ે ે ા ાે ુક ાકાર ાિ કે ે. ા ો ો ા ા
ાે ે પ ાિક રા ે. ારંાર ે ો i ા ી રી ે ા ર ા ી ે i ેકેરિ ા ેદા ા ે ે
ેપ ાિક ે iર ાર ા ર ા ી ર ા ્ું ડી ે ા ી i ે ે. ે ી ેક ાર રા ા ાદ ા
ો ો ેક્ક કરી ે ેંકી દે ી ે ે. ા ો ો ો ે ાેરિ ાક કે ે.

દરેક પ ાિક કં ે ર કે ો ી ી ે ત્રિકો ાકાર ી ાે ં ર ે ો ો ે. ે ં ર ેું
પ ાિક દૂ , ડી ર ન કે રકં ે ર રીકે રા ે. ે ે રી ે ા રી કા ે. ે ે ી ી ોું.

ા ક્ષો` iકો ૨ ાિક ા૨ું ` `.કાર કેકો ૨ ાિક ૨ i`iીકે iક
૨ ા ો ૂi ડી` `iરા` ા ો i ી `.

૨ ાિકો ો ` ો કરો ` િ ા `. `ક ાો ો ારે ા `૮i
ાીા,કા ા ` ` ` ી i ા ો `ડ ાોો ો ો ો. `કે `િ ૨ i
ૃ ૦િ ો૨ ાિકો ો ા ` ોોકરી૨ ા `.૨ ાિકી`ી ો`કાર` રો
ોક i ૂ૨ીિિ ું રા ો ` ુ ી `. ા ો ુ્ર ો` ા` ોાા` iકું
ં૨ો ી.૨ ાિક કિ ારા ો ૨ ા ાર ૨ ારીદે ` ` i ાીi ૨ ` `ક
૨ ા ો ુ્ર ા ાી` ોિક ાીદે ` ` ૨ ાીોા ા `ુકા કરે `. `ા
ોૈદ`` ુકા કરે `. િ૨ `ુકા કરે ` ` ` ` ુ૭ િ` ુકા કિ રે `.ક રી`
` ` `.

- ા ` ` ોિ ા i ` ી ` ` ો કા ોિ ુ્ર `દા કરે `.
- ા ` ` ી ોુ ` `કેકા ` `દા કરી` ી ` ` iી૩ કાકા ` ુ્ર ોી ` `.
- ી ા i . િિ ૨ ાિક ા ` ુ્ર i ા૦ું `.
- i િિ `િ્ક ૨ ાિક ુ્રi ાું ોાા iકડા ` `.
- , `િકો ૯ ો કે૨ ા ોિ ાર દૂ `કાર` ૃિ રિ ી

ો `દુિ ાi ાા ી કરi ુડેડો ુ્રi ા ા` ` `૨ ાિક દૂ `
કાર` .દર ૨` ાો ક રો` ુ્રi ા૨ ો` `i૨ ાિક ` `ી ા૨દા ો
` ૨ .

`૨ ાિક ુ્રi ી` ી iદા `કે ી ાીા ાi ા``.દરેકરી` ` ા `
ુકા ોિ ાડે `.

`ું ીકે ૮ાર ુી૨ ાિકાા ાો` ોાકરાદુિ ાiકું ી ું.૨ ાિક`
રિ ાક કર ાi ા` ` ુી ૨ રા ા કા૨ ાિક` રિ ાક કર ાi ા` `
ી ા i ારિક ુિ િ`ી`૨ ાિક`રિ ાક કરી` ુ ા ાી કિ ાોીકાી `.
`રિક `ી `કે ીકકુ ોાા ા દરિ ા રાું૨ ાિક `િન ્ડી ૨ી` ૨
કરી` ` રીી ા૨ ા ા` ` ારકરે `.કે`િડ કં ી `૨ ા ા૨ ાન દ્વારા `ક ા` કરોડ
૨ ાિકરિ ાક કર ાું કુ `.ડ ૦ ાિક `ું ા ાી૨ ો`કે`દુિ ાા ુ્રiી
ાો ૨ ાિકોકરો ાકર`. `ી `ાકે ાકદેોi`ાકાદા `કે `કં ીો૨ ાિક
`દા કરે ` `ાક રાોિકા કર ા ાદાર ો .કં ી ા૨ ાિકક રાાક` ુિો`૨
`૨ રા ાi ા૦ા ો . ૩ી ા i` ાિ ા `૨ i `ક ાાિકકા`કરે૨ ાિક ઁક

કરી ` i ોકો પ ાિક ા ી . ` પ ાિક ` રિ ા ક કર ા i ા`. ` ાિકો ` ા ુ ો
ક ી ર ા ` કે ા ` ` ` કે ા ` ા ી ર ` કે પ ાિક ડિ ો ` ી. ા ` ા
ા ` કે ી ર ી. ૯૬ ી ા i ા ` ૮ ા પ ાિક ું ર ાદ ક ું ું. ા `
૩ કરોડ પ ાિક ું ર ાદ ર ું `. ક૯ ા કરો કે ોડાં ર ો i ા ` પ ાિક ા ુ i
ો ું ી ` ક ર ા i પ ાિક કાર ` ો ા િ.

ા િ દ ` ક

ા કૃ િ ું દ કરા i ` i ુદા ુદા દૂ િ ` િ કર ી. દૂ ી i ુક ા ી િ કર ી.
દરેક કાર ા દૂ ી ાકે કરી ` દરેક ` ા ા ા ુદા ુદા ા ો િ ` i ક્રિ િ કર ી. ા િ ા`
પ ાિક ા દૂ ી ા ો કર ી. ા ા ું ા i રી ા ` ` ાિ ી ા ી ` ાિ ી ો ી`
ા ` િ ા ો ા ` ી ` ી. ાિ ી ા ા ો ા ી ` ું દ કરા i ા ` ` ` ી ો ક
ો ા ી ` િ ા ો દ કર ા ` રા ` રી ` ક ા ા.

ાદ ા

. ` ા દો ા ` ા i ા ` ા દો ો ો.

( ) ` ા ( ) ારોગ (૩) ુક ા કારક ( ) ૂર ાર
( ) િ ાર (૬) ા ાુ ( ) ા દા ી (૮)

. ોગ ` ` ડો.

( ) િ ( ) ા દાર
( ) ાર ( ) ૂ
(૩) ો (ક) ા
( ) ` ા દાર (ડ) ુરિ
( ) ` ી ( ) ુક ા

. ૩ ા i ા ` ા ા ` ં દો ી ાદી ા ી ` ા ુ રા ી દો દકો ો ો કરી ` ો.

__________ __________ __________
__________ __________ __________
__________ __________ __________
__________ __________ __________

. ૪ ` ા દ ્ો ા` ો૭ ક્રિ ાદ ક દ ા ાં ો ` ો.

( ) `ક ાત્ર ાં ી ી ાં ાં ું ________

( ) કો ુ ો ો ો. ________

(૩) ુ કે દા ` ા કર ા. ________

( ) ારીરિક કે ા િ ક ી. ________

( ) કો ા કા ાં ા ા ું. ________

(૬) ી ાં ુ દ ા ` ૨ ા ી ી કા ું. ________

( ) ા ી દા ું ુ ા ું. ________

. ` ા દ ો ાં િ ા ા દ ક `ક ો ાડા- ા-ત્રાં ા- ા ` `` ો ` ફ `

( ) ક ો.

દ				૨		ો
ડ				ં	દ	
િ	રો	ક				
ત્ર	િ	ક	રો		ા	
ક	િ			ડ		
		૨		દ	ા	દ

૩ ( ) ા ા ( ) ગ્રાહક ૩ (૭)
ા ૩ (૭) ( ) ગ્રાહક (૩) ૩ ( ) ા ( ) ૨ (૬) ા ( ) ૨ ૩ ( ) : ા ા

. ૬ ો૭ િક૯ ંદક ાક ્ક ો.

( ) ુ ાદરિ ાકિ ારે ાર ી ``રી ુ ી ા ાં ા ૨ ________.

( ) રે ી ` રે ી ા ` ા ` `.

( ) ૨ ાિક ી ` ી, ડ ા, ા ૨, ` ાક રા ` ા ` `.

(ક) ા ા ી ા ી ારી ો ` ` ો ` ાડ ` ા ` `.

( ) રો રો ા ાં ા ો` ________.

( ) ૨ ાિક ા ો િ ા ા ું ી.

( ) ૨ ાિક ો ક રો ા ાં િ ા ા ું ી.

(ક) ૨ ાિક `ું ક ાં િ ા ા ું ી.

(૩) ે ાિકો ંક ે ુ ે કે ે ુક્ર iર ાિક ડકા ંુર ે ે ો ________

( ) ુક્ર ંુ ા ી દુિ i ે ંુ ાભ ી કી ે.

( ) ુક્ર i ા ર ા ી ો ંુ ા ડી ે.

(ક) ે દ ાડે ા ી ો ા ી i ી ુર ે.

( ) ુક્ર ા કિ ારે ક રા ા ા ે ા ે ે. કાર કે ________

( ) ુક્ર ક રો ં ર ો ો ા ી ર ી i ક રો કિ ારા ર ા રે ે.

( ) ુક્ર કિ ારે ારી ા ા ક રો ા ે ે.

(ક) કં ી ો ંદુ ા ી ે ક રો ા ે ે.

( ) ારં ાર ે ક ી ે ક ો i ા ી રી ા ર ા ી ે i ________

( ) ે ે રિ ા ે દા ા ે.

( ) ે ા ા ે.

(ક) ર ા ં ડી ા ી i ે ે.

. િ ા ે ો.

( ) ે ક ા ા i ા ો ો ો ો ો.

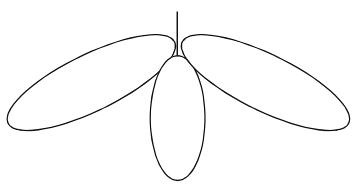

( ) ર ાિ ક ા દૃ ે કા ા કરી કા .

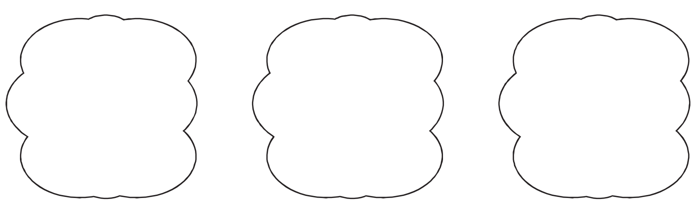

(૩) ોિ ક ા ી ી ી િ રી ર

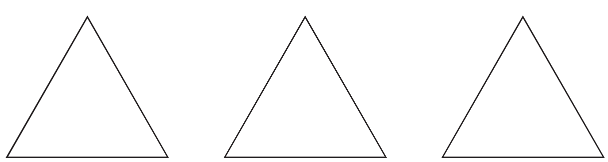

.૮ ા ા ેક િર ેદ ા ા ા ે ે ાં ાક ો ેક ાં ો ો.

( ) ર ાિ ક ી ે ી ો ી રો, ોક ા ી ૂર ી િ િ િ િ ા ે.

( ) ુક્ર ું ોિ ક ા ી ર ા ી ો ા ા ે ુક ા કરે ે.

(૩) ૃ ૦ િ ો ર ાિ ક ો ો ા ે ો ો કરી ર ા ે.

( ) ુક્ર ર ાિ ક કિ ારા ર ા ાર ર ા રી દે ે.

( ) ર ાિ ક ો ો ે ો કર ો ે િ ા ે.

.૯ ે ાંકિ દો ા ા ે ે ા ો ા ો.

( ) ી. દા ુર ા ે ે . ુરા ા ___ે ે ડી ી ુિ િ ી ા ે ેક ા ે ા ા.

( ) ો ાં ાં ા ી ા ૮ ાદ ા ___ ુ ા ી રા ે.

(૩) ા ી ી ો ો ા ા ા ે _ ર ાિ ક રા ે.

( ) ા ક્રો ે ાં ક્રો ર ાિ ક ા રું ે ે.

( ) ુક્ર ાં ા ા ર ાિ ક ી ા રદા ___ ર ે.

. ( ) ા ો.

( ) ેક ા ાિ ક કા કિરે ર ાિ ક ેક કરી. [ ]

( ) િ િ ર ાિ ક ુક્ર ાં ાું. [ ]

(૩) ારિ ક ુિ િ િ ે ર ાિ ક ા રિ ા ક દ્વારા ુ ા ા ી કિ ા ો ી કા ી. [ ]

( ) ેિ કો ો ૯ િ ાર ૃષ્ટિ રિ ો. [ ]

( ) િ િ ેિ ૃક ર ાિ ક ુક્ર ાં ાું. [ ]

(૬) ેરિકા ાં ૦ િ દી ૩ ો ેક ર ાં ે ા ી. [ ]

( ) કે ું, કે , કે ો, કે ાં ે ો.

( ) કે ેકિ ક ી ે ર ા ા ર ા દ્વારા ર ાિ ક રિ ા ક કર ાું કુ. [ ]

( ) ાં ુ ાં ર ાિ ક ો ો રા ી. [ ]

(૩) ા ાં ે ા ો ોિ ુક્ર ેદા કરે ે. [ ]

( ) ા ે ુ ા ી ુક્ર ા ે ે. [ ]

( ) દુિ ા ર ાં ુક્ર ાં ડેડ ે ા ે ા ે. [ ]

(૬) ર રા ુર ાિ ક રિ ા ક ા ે. [ ]

. ર ાિ ક ી ે ી ો ો ો ા ા ે ા ા ે ો ેૂક ાં ો.

. ( ) કોં i ા ા ા ુ ો ા ા i ો.

( ) ા ક ો ો (ા) ________ ા ા ો .

( ) ( ) ________ ા ક ક૯ ુ ા ુ.

(૩) ( ) ________ ા ા ક ો ં ા ી ી ાં ા ુ .

( ) ( ) ________ ા ક ૃ ર ો.

( ) ( ) ________ ર i ા ક ી ા કા ી i ા ો રા .

( ) કોં i ા ાકિ ા દ ુ ો ા ા i ો.

( ) ા ક ાં ા (ા ર) ________ ી ર ા ં ડી ા ી i .

( ) ા ક િ ા ક કરી ુ (ા) ________ ો ી કા ો .

(૩) ૃ ો ા ા i ક (ર) ________ ી.

( ) ા ા ક રા i (ા) ________ ા ી ો ા .

( ) ા ા ુ ા ો ર (ા, ી) ________ ા ડે .

. ૩ ( ) 'કુર' ' ો , ી' ો દ . દા. . ો – કુરુ ો

( ) ુ – ( ) – (૩) ા – ( ) –

( ) ' ' કાર, ા ો દ ો . દા. . કૃ – કૃ

( ) ા – ( ) – (૩) ા ક ા – ( ) ા –

(ક) ી ા ર ી ા ા ો. દા. .૦ ા ક – ૦ ા

( ) ા ક – ( ) ા ક – (૩) ા ા ક – ( ) ી ા ક –

★ ા ા ો ા ડો. દરેક ી ા i ી ક – ક ર કરો.

( ) ા ુ

( ) ા ી ુ

(૩) દ ુ

( ) ા ક ુ

ક૯

★ ર ી દદ ી ા ક ા ો ા ા ા ુદર ા ા ી i ો ો રકરી i ુ દ ો .

✪ િ ે   i   ✪

ુ દ   ે િ ા ો...

દી ો ે i   ા ી ા ેક ા કડા ા i ે ારી ર ે ો   ો. ેક ાર ે ાર i ે ે ા ી ો   ે
ાર ી ે i ા i   ે ર   કરી   ો. ા i ીર ાર ૦ િ દે ા i   ે   ા i ે ેરી ેકદ ો ો.
ે ારી ી દીકરી ુંદર   ી. ા i ીર ાર ી   ર ે ા ર   ડી   ે ે ે   ર   ૂકી કે ે ે ારી ો ા ી દીકરી ે
ે ે ર ા ે ો ે   ું ે ે ા કરી દે. ા i   ી ે ે ારી   ે ે ી દીકરી િરા   i. ા i ીર ાર ૦ િ ે
ક ું કે ા ો ેક ક   ાુ, ે ેક ે ી i ે   રા ૂકી   ેદ   ેકા ો.   ારી દીકરી ે i ે ા િ ા ેક   ર
ાડે. ે ે ા ા   i કા ો   ર   ા ે ો ે   ે ર ે. ેદ   ર   ા ે ો   ે ર   ા ી   ર   ી. ે   ા ે
ે ે ા કરી દ   . ત્રી ું ે ે   ર   ાડ ા ી ા ાડ ે ો ે ા િ ા ે ે   i ૂરી દે ા i   ા ે.
ે ોકો ે ી ૦ િ   ા   ી ા i   રો ા ા ર   ા ર   i   i.   ા i ીર ારે ેક ે ી ી ી   ે i કા
ી ે ે ે િ   ી ેકા ા   ર ે ી i   i   ા. ે ારી ી ોકરી ી ા ાક   રે ે ા   ોં ી. ે ો   ે ે
ોકે ે ૦ િ   ુ   ા કરી ર ી   ી. ેકો   ક ે ારી ે   ા ા i   ો   ો ો.
ારોકે   ે ોકરી ી   ૭ ા ે ો ો   ે ું કરો   ા ી   િર િ િ i ત્ર   ા ો િ ારી કા   ે   ે.
.   ર   ાડ ા ી   ા ાડી દો.
. ે   i ી ેકા ા   ર કા ી ે ે ી ૦ િ   ી ુ   ા ે ુ ૯ ી   ાડી દો.
૩. ે   i ી કા ો   ર   ે િ ા ે દે ા i ી   ે ે   i   i   ા ી ે ા ો ા ી   ા ો ો ો   ા ો. ુ
ાત્ર   િ   ા   ુ દી કો રી   ો   કે
ા ા િ ા   ે   ા   ી ી કે ા ે ી   ીં   ુ િ ી િ ાર i ી   ાડે ે. ે ી ોકરી ે ે ી i ા
ા ી ેક   ર   ે ી રી ે કા ોકે ે ોરં   ે   કા   ે   ે i   ે ા ા i ી ી ે   ડી ે ી   રો i
ી   ો. ોકરી ે   ૂ દુઃ ી દ ે ક ુંકે   ારા ી ૂ   . ારો ો ા   ે   ી   i ે ા   ે.   ી રા
કી ે ક ે,   રે કો   i ો   ીં. ે ે ી i ે ો ો ેક   ર ો ે   . ે   ર ે રં   ો   ે ે ા ર ી   ો
ર ૅ   ાડ ો   ો ે   ર ડી   ે. ે ી i કા ો   ર   ો ે ે   ડી   ો ે   ર   ેદ   ો ે ું ા ું
ર ું.   ે   ા i ીર ાર ૦ િ   ે ું ો   ીં   ક ે ેકે ે ે   ા િ ક ા   ાદરી ે ે ે   ર કા ા   ૂ   ા
ા.   ા   ોકરી ે   ુ દી રી ે િ ારી ે   ારે ી   ા   ી ી ી.
ારે િ રી   િરિ િ   ો   ે ૮ ારે   ા   ે   ા ે   ે   ા   ી i   ા   ે   ો ા િ ં ો   ે   i ો ે
ી ે.   ે   ી રોદ i રડી ે ી ે, કે   i   ી   રા   ે   ે   ે િ   ાર કરી ે ો ે ા ર   ા
ે ે   ા   ે   િરિ િ ે   ુ ૂ   કરી   ા ે કે   િરિ િ   દ ી   ા ે. કો   ે ે ો i   ે i   ારી
ાર ૦ િ   ારે   ી   ક ી   ી. ે   ારે ી   ર ે ે.   િ   ુ ી   ાર   ીકાર ાર ૦ િ
િરિ િ ે   દ   ા ી   ા રા   ી ો   ે.
ા   ોં   ો   િ   ાર ા ી   ાદ   ાડ ી   રી ે.

દૂ   ા ો-   ા દા   ા ો

❀ ❀ ❀

✪ િ ` ક્ક ✪

★ ુ ો. િ ારો ` દ ા ાંરા ો.

ા ા ા = ા + ા

કિ ોરા ા = કિ ોર + ા

`ન્દ્ર = ા + ન્દ્ર

ુ + િ ં = ુિ ં

ા + ા ર = ા ા ર

ં + = ોં

ર ી + = ર ી

રિ + ન્દ્ર = ર ીન્દ્ર

`ક + ં = `કાં

+ દ ા = ાદ ા

ર ા દરેક દ ાં `-` દો `ડા ા `. ` દો ા `ડા ` ` `ક દ` દ ા ાંરા ો.

★ ી` ા દો` ` દ ા ાં ો. (ં િ ોડો)

( ) ાં ર ( ) `કાકાર (૩) િ ા ા

( ) િ `કા ંદ ( ) `ન્દ્ર (૬) ોદ

( ) રો કાર (૮) રા` ર (૯) ંન્દ્ર

( ) ક ંન્દ્રિ ( ) રી ા ( ) ી

(૩) ંત્રો ાર ( ) ો

★ ી` ા ` દો` `ડી `ક દ ા ો. ( ં િ `ડો)

( ) ા + ાુર ( ) ા +

(૩) ો + ન્દ્ર ( ) ા + ા

( ) કિ + ર (૬) ોક + િ

( ) ુકુ + (૮) ુ + ઙ્ર ર

(૯) ા + ર ( ) રા + ર

( ) + ા ર ( ) ા + ા ર

(૩) ા ંદ + િ ( ) િ ન્ુ + િ

✪ ્ુંક ો ✪

★ ાડા ા રો ો ી્ ૂ્ દ ા ો.

( ) દ ્િ = ...

( ) ૨દ ા ્ = ...

(૩) ્રા ા ી = ...

( ) ૨ ૌ ્ = ...

( ) દ ્ ં = ...

(૬) ુ ુરુ = ...

( ) ્િ = ...

★ ૨ ા ૂ્ દો ાી ીા ી્ દો ાી ી્ ુ ા રો ંદ કરો.

( ) ોો ૨ ( ) ી્ ૨

(૩) ્ો ૨ ( ) ્ો ૨

( ) ી્ ૨ (૬) ી્ ૨

( ) ત્રી્ ૨

★ ૨ ા્ ંદ કરે ા રો ્ ાકરી્ ુ ોકેક ક્ ી ્ક્ ી્ ો.

્ ાડી ્ ી ી દ ક્ ો ો.

( ) ....

( ) ....

(૩) ....

( ) ....

( ) ....

(૬) ....

( ) ....

(૮) ....

(૯) ....

( ) ....

ફ્ર

ે ેદ

★ કૌં i ા ે ા દ i ી ો૭ દ ા ી ા ી ૭ ા ૂરો.

( ) કો ે ા ે કો ો ે િ .... કો ે ે કેરી ા ા ા ે. (ડી / ી)

( ) કો ે ો ્ કે ્ કે .... ા૭ i. (૨ડ ા / ૨ ા)

(૩) ં ા ી ા ા ો .... (ં / ં)

( ) દી i ં .... ા૯ું ે. (ુ૨ / ૂ૨)

( ) ા કો i .... ું િં કર ું ે ે. (ુ ો / ્ ો)

(૬) .... દુઃ િ ા ે દદ કર ી ા ી ૨ ે. (દિ / દી)

( ) .... ૂ૨ ે ા ે ારો ડા૦ ો (કો ે / કો ે)

(૮) ાક .... ા ે ે (ા / ા)

(૯) ે ી .... ો ી . (ા ો / i ો)

( ) ે ે i િ ા i ૨ ્ .... દી ું. (ે ી / ે ી)

( ) i ા ે ી ે ાડ ી િ .... (ા ો / ા ો)

( ) રે ે ા .... ો ં ા i ા ે ી રા ી ે ે. (ા ા / ાડા)

(૩) ા ી કડ ા ી .... ો ી ે. (/ ા)

( ) , રા ા ! .... ો ા ી ા . (કા ા ે / કા ા ે)

( ) ે- ાર ોકો ે .... ો કા . (રો / ો)

(૬) i .... ે ી ે ા ો. (ૂ૨ / ુ૨)

( ) ે કે ા .... ા૯ ો ે (કો / કો)

(૮) કો ે ે કું ાર ું .... ે , ે ે ૂ ું. (૨ / ૨)

(૯) ા કો .... ો i ે ે. (ે / ે)

( ) .... ા ે ૨ં ા . (િ ારા / િ ારા)

( ) ે ડૂ ે ૨ i .... ો ો કરે ે. (કા ૨ / ા ૨)

( ) કૌર ો .... ા. (ો / ો)

ક્ર

★ ી ે ી ક્રિ ા ો ે ક ં ો ી રી ો.

) ( ) રી ે ે ં ા ા ે િ ા.

( ) રી ે ં ા ો ા.

(૩) ા ે ા ા ં ૦ ા.

( ) ુ ં ે ં ર ા ેદા ં ર ો ર ા.

( ) ૌ ા ાકરી.

ા : ( ) ....

( ) ....

(૩) ....

( ) ....

( ) ....

) ( ) ાક ા ો ે ૂ ં.

( ) ી ે ાદિ ાક ા૦ું.

(૩) ર ં ી ી ં ાક ા ા૦ ા.

( ) રો ી ા ે ીં ે ીં ે ાક ાું.

( ) દાદી ે ાક ાુ.

ા : ( ) ....

( ) ....

(૩) ....

( ) ....

( ) ....

✪ િ ક ા ે ં ાદ ✪

ે ી ી ક્રિ ા, ુ ા રી ી ૈ ારી, ે ારો ી ી, ર , ં ી, ો ા ા દે -રા -ે ર - િ ાર - ર ે ા િ ો ા ા ે ા રો કરા ો.

ા ૅ દ ૅક ફૃ ુ ૃ કા

★ ' ્ ો : ા ો ાર ો' ા i ી ી ` ા ંડ ુ ંદ ા ્ ક i ક ૃ ી ૈ ા ` ી ફૃ ો કરો.

ંડ – ા ી `ક ોકક ા ....

.... કા દા ા ડ ં

ફૃ – દા ર ા ` ો. દા. . ાડ– ૅ

( ) ં – ( ) ૃ ા ં –

(૩) – ( ) ૯ ં –

( ) કડક – (૬) ર ` –

ફૃ – કો `

( ) ાડો i ોડી દે ા i – ________

( ) ્ ૯ુદંડ ી ાકરી ા – ________

(૩) ુ ા ` ુ રી i ` ` ાડ ા – ________

ફૃ – ૩ ો૭ ૃ ક૯ ંદ કરી ૃ ા ્ ૅકરો.

( ) કા કર ા ા ર ` ૮ ારે ` ` ________

( ) રડાં ર i ્ કી ા ા.

( ) દૂર ા ાડો i ્ કી ા ા.

(ક) ા ં i ્ કી ા ા.

( ) દે i કો ્ દે ા ા ૃ. કાર કે ________

( ) ્ ો ` ાડો i ્ કી ા ા.

( ) ્ ો ો ` ા ોડી ` i ર ` i.

(ક) ા ર ` ુ ા ો ા ર ં ા ારે ં.

(૩) ્ ૃ ા ` ફૂ iફૂ i ્ ો ી ડા ી ો ર ા i i ા iડી. કાર કે ________

( ) ્ ો ી ડા ી ો ` ા ી ી.

( ) ાત્ર ી કર ા ા ર.

(ક) ા ા ર ા દીકરો ્ ો ડે.

કૃિ - ૪

ા , ે ા , િ ે ે ક્રિ ા દ ં કર કરો.

ા , , ે ે, દે ાું, ુ ુ, ે ે, ાુક, કા દો, ારો, ુ , િ ારું, ં .

ા	ે ા	િ ે	ક્રિ ા દ

કૃિ -

ક ો

( ) ા ોકક ા ે ે દે ________

( ) ુ ા- ા ે ાડો ં ૂકી ા ા ો કા દો કર ાર ________

(૩) ા- ા ે ાડો ં ૂકી ા ા ા દાર ________

( ) ુત્ર ાુક ો ો િ ા ________

કૃિ - ૬

ો ર રી ે ોડો :

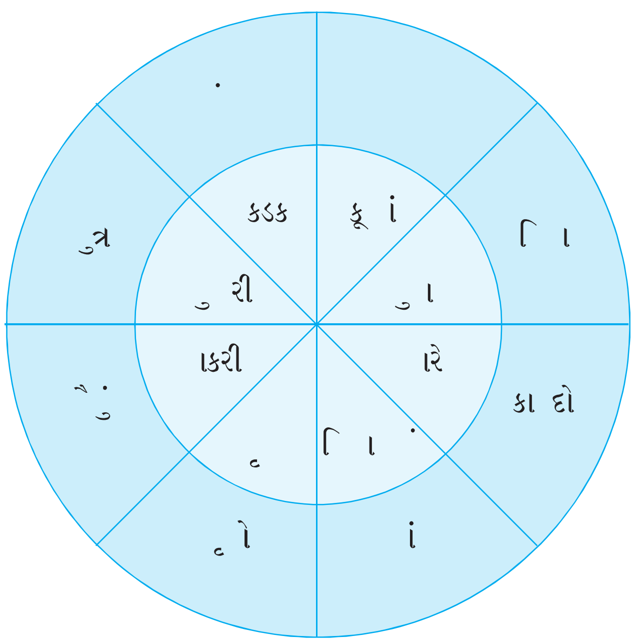

કૃ િ -

ૃ ા ા ે દ ા ો.

( ) ( ) ડ ં

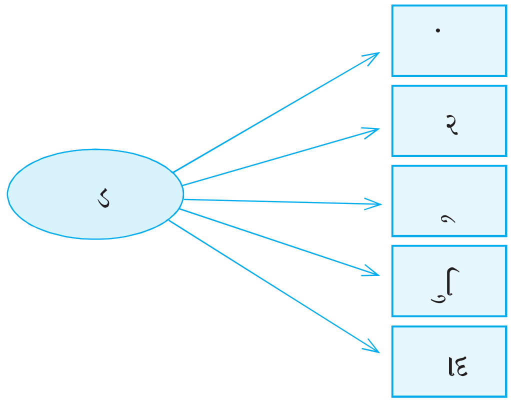

( ) ( ) ૯ ુદંડ

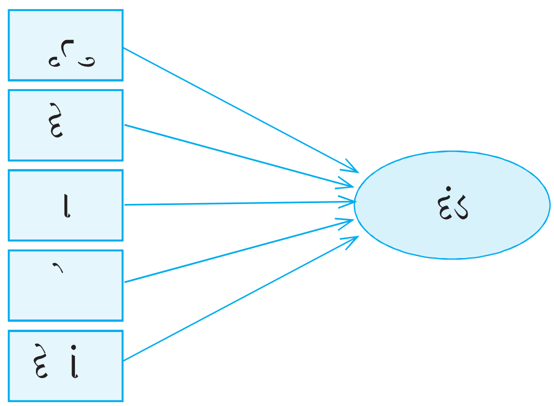

કૃ િ - ૮

ો ીરી ે ેડો.

( ) ( )

( ) ારે ે ે	( ) કર ી
( ) ોં ુ	( ) ા કર ી
(૩) ૯ ં કરં ુ	(ક) ે ોં ુ
( ) ાકરી કર ી	(ડ) દુઃ ી દ ે

કૃ િ - ૯

ી ે ા ા ો ે ક ા ે ો ો.

( ) ે ોકો કા દા ં ૯ ં કરે ે ે ૯ ુદંડ ે ી ાકરી .

( ) િ ા ા ં ં ર ે ે ારો દીકરો ૃ ો ડે ો

(૩) ા ા ે કૃ ં ૃ ો ીડા ી ો ર ા ં ા ી.

( ) ારે ે ે ે ુ રી ં ે ે ે ા ે ે ાડ ા.

( ) ુ ા ુત્રો ી ે ા દારી.

❀ ❀ ❀

મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય પાઠ્યપુસ્તક નિર્મિતિ અને અભ્યાસક્રમ સંશોધન મંડળ, પુણે-૪૧૧ ૦૦૪.

साहित्यभारती, इयत्ता नववी (संयुक्त) गुजराती भाषा

₹ 38.00